

IDROTTSNÄMNDEN

Handläggare: Yvonne Zellman
Telefon: 508 28 482

Till
Idrottsnämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 101/69/10
SID 1 (56)

2010-01-22
IDN 2010-02-
09

Nr 6

i

Verksamhetsberättelse 2009 för idrottsnämnden

Förslag till beslut

Idrottsförvaltningen föreslår att idrottsnämnden beslutar följande

1. Verksamhetsberättelse för 2009 godkänns
2. Fordringar om 302 710 kr avskrivs
3. Intraprenadens nettounderskott om 0,9 mnkr överförs till tidigare års ackumulerade resultatfond, som därmed uppgår till 1,0 mnkr
4. Redovisningen överlämnas till kommunstyrelsen
5. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Inger Båvner
Förvaltningschef

Sammanfattande analys

Idrottsnämnden har under 2009 i hög utsträckning kunnat bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål om att Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök. Idrottsnämnden har ett grunduppdrag och det är att få fler stockholmare fysiskt aktiva. För att lyckas är det viktigt att ha ett brett utbud av aktiviteter för idrott och motion med en god spridning över staden.

Idrottsnämnden driver verksamheter som attraherar människor i alla åldrar. Framför allt bland barn och ungdomar är föreningslivet en väg till idrott och motion. Idrottsanläggningarna har ett utbud som är så brett att de allra flesta kan hitta något som lockar vare sig det handlar om fotboll, gymträning, simning, fäktning eller någon annan av de otaliga aktiviteter som finns, och vare sig det sker i organiserad form genom skolan, föreningslivet eller individuellt.

Idrottsnämnden verkar för att fler aktörer - entreprenörer och föreningar - tar en aktiv del i utveckling, utbyggnad och drift av idrottsanläggningar i Stockholm. Hittills har störst framgång rönts i stödet till ökad föreningsdrift. Nämnden har inte kunnat nå sitt mål om antalet praktikplatser i samarbetet med Jobbtorg Stockholm. Under året har endast fyra av stipulerade sexton platser kunnat fyllas.

Trygghet och säkerhet är viktiga frågor att arbeta med och att utveckla inom idrottsnämndens olika verksamheter. Det finns en stor bredd i dessa frågor, det handlar om allt från hygien till övervakningskameror. Mycket har hänt under 2009; gemensamma trivselregler har införts på anläggningarna, en hygienkampanj har genomförts, städmetoderna utvecklas, flertalet simhallar har nu övervakningskameror.

Miljöfrågorna har fått ytterligare aktualitet i och med att Stockholm nu utsetts till 2010 års miljöhuvudstad inom EU. Idrottsnämnden har ett ansvar här, eftersom nämndens alla verksamheter ständigt påverkar miljön på olika sätt. Speciellt för idrottsnämnden är bland annat det höga energibehovet och kemikalieanvändningen. Nämnden har antagit en långsiktig energiplan där det främsta syftet är att energieffektivisera anläggningarna för att minska den relativa energiförbrukningen och konvertera från fossilbaserad uppvärmning till mer miljö- och klimatvänlig sådan. Likaså krävs fortsatta insatser för att öka miljömedvetenheten bland idrottsförvaltningens anställda, liksom hos idrottsrörelsen. Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att få fram bättre uppföljningsrutiner vad avser andelen medarbetare som har ett systematiskt arbete för effektiva resor och transporter och andelen förnyelsebart drivmedel.

Utbyggnad och utveckling av anläggningar för idrottsverksamhet såväl inomhus som utomhus, liksom för friluftslivet, fortsätter. Ytterligare konstgräsplaner har anlagts, ridanläggningarna rustas och moderniseras, nya motionsspår har tillkom-

mit liksom fler båtplatser. Tillgänglighetsaspekterna tas tillvara i alla dessa sammanhang. Här är de medel som trafik- och renhållningsnämnden tillhandahåller för att förbättra tillgängligheten mycket värdefulla. Ett omfattande renoveringsarbete förestår, där bland annat statusutredningar av aktuella sim- och idrottshallar har varit en del av förberedelsearbetet under 2009. Först ut är sim- och idrottshallarna i Farsta och Åkeshov, som båda har åtskilliga år på nacken och därför har ett mycket omfattande upprustningsbehov. Därefter ska motsvarande anläggningar i Vällingby och Västertorp rustas upp.

Även innehållet i de verksamheter och det utbud som idrottsnämnden erbjuder behöver ständigt omprövas, utvecklas och kvalitetssäkras. Här utgör kundundersökningarna men också kontakter med andra verksamheter i staden, framför allt utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna men även föreningslivet, ett viktigt underlag för idrottsförvaltningen. Förvaltningen tar även del av nya forskningsrön och erfarenheter från andra aktörer i sitt eget utvecklingsarbete. Det gäller att ständigt ha "örat mot marken" och fånga upp trender, behov och önskemål. Just samarbetet med föreningslivet och skolan är något som idrottsförvaltningen ägnar mycket tid åt, eftersom det är en så viktig inkörsport för att fånga upp intresset för idrott och fysisk aktivitet hos barn och ungdomar.

Det interna hälsoarbetet är väl utvecklat och omfattande inom idrottsförvaltningen vilket också ger resultat. 2009 års medarbetarenkät visar bland annat att förvaltningens medarbetare hamnar förhållandevis högt, dvs. med goda resultat, i frågor om skattad hälsa och fysisk aktivitet. Med hänsyn tagen till att en del av idrottsförvaltningens anställda har ett fysiskt krävande arbete med oregelbundna arbetstider, så får sjukfrånvaron anses vara låg och frisknärvaron hög. Ambitionen är att det ska förbli så, och därför lägger idrottsförvaltningen även fortsättningsvis stor vikt vid att engagera och stötta hälsoombuden och ta fram enhetsvisa aktivitetsplaner för hälsoarbetet.

Nämnden har inte uppnått alla mål i verksamhetsplan 2009. Nämnden har inte förbrukat delar av det överskott som återfinns inom kostnadsbudgeten för att förbättra måluppfyllelsen eftersom reserverade medel skulle användas för att täcka eventuella underskott på intäktssidan.

Nedan följer en tabell över nämndens totala resultat för verksamhetsåret 2009.

Mnkr	Just. budg. 2009	Bokslut 2009	Avvikelse
Drift – totalt			
Kostnader	601,5	590,8	10,7
Intäkter	267,8	266,5	-1,3
Kapitalkostnader			
Avskrivningar	115,9	113,4	2,5
Intern ränta	104,5	99,5	5,0
Netto totalt	554,1	537,2	16,9
Exklusive kapitalkostnader			
Netto	333,7	324,3	9,4
Resultatdisposition, intraprenaden			0,9
Netto efter resultatdisposition			10,3
Investeringsnetto			
Utgifter	349,1	322,5	26,6
Inkomster	15,3	15,2	-0,1
Investeringsnetto	333,8	307,3	26,5

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott inom driftbudgeten om totalt 16,9 mnkr inklusive kapitalkostnader och före resultatdisposition. Exklusive kapitalkostnader uppgår nettoöverskottet till 9,4 mnkr. Intraprenadens nettounderskott om 0,9 mnkr belastar den ackumulerade resultatfonden från tidigare år. Nettoöverskottet exklusive kapitalkostnader och efter resultatdisposition uppgår till 10,3 mnkr. Överskottet beror på att budgetmedel reserverades på kostnadssidan för att täcka osäkerheten när det gällde årets intäktsutfall. I och med att det inte uppstod något större underskott på intäktssidan behövde dessa reserverade medel inte ianspråkta. Vidare har precisionen i verksamheternas prognosarbete under året inte varit helt tillräcklig, framför allt på kostnadssidan.

Jämfört med 2008 har intäkterna ökat med 13,4 mnkr. Den största delen av ökningen avser sim- och idrottshallarnas entréintäkter.

Nämndens kostnader för avskrivningar och intern ränta uppgick till totalt 212,9 mnkr, varav 113,4 mnkr för avskrivningar och 99,5 mnkr för intern ränta. Överskottet som uppgår till 7,5 mnkr är något högre än beräknat under året.

Nämndens investeringsutgifter uppgick till totalt 322,5 mnkr, och inkomsterna uppgick till 15,2 mnkr. Under året har omfattande omDispositioner gjorts för att nämndens investeringsmedel ska användas så effektivt som möjligt. Resultatet för investeringar visar ett nettoöverskott om 26,5 mnkr, vilket är något lägre än beräknat i prognoser under året. Större projekt som har pågått under året är byggnation av ett nytt ridhus vid Åkeshovs ridanläggning, nytt stall på Enskede ridanläggning, fastighetsombildningsåtgärder och fortsatt upprustning av skolidrottshallarna, byggnation av Skanstullshallen, ombyggnation av Tensta sim- och idrottshall, upprustning av Stadion och Nälstabadet, uppgradering av friidrottsanläggningen på Spånga idrottsplats, upprustning av motionsspår i Nackareservatet och energibesparande åtgärder. Under året har konstgräsplaner färdigställts på Älvsjö idrottsplats och bollplanerna Långbro, Elinsborg och Bellevue.

Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Idrottsnämnden fyller en viktig funktion i stadens strävan att vara attraktiv, trygg och tillgänglig för kommunmedlemmarna, för företagarna och för dem som besöker Stockholm. Bland det stora utbud av aktiviteter som erbjuds från stadens idrottsanläggningar ska det finnas något som attraherar alla, i alla åldrar. Fler aktörer ska ha möjlighet att ta en aktiv del i utveckling, utbyggnad och drift av anläggningarna. Här sker en positiv utveckling i det att antalet föreningsdrivna anläggningar ökar.

Nämndens verksamheter och aktiviteter ska vara trygga och säkra för både besökare och anställda. Under 2009 har nya gemensamma trivselregler införts, flera anläggningar har säkerhetsbesiktigats och förvaltningens krisorganisation har förtydligats.

För att kunna vara ett attraktivt alternativ för boende, företagare och besökare är det viktigt att visa framförhållning i miljöarbetet. Det gör Stockholm, så pass bra att staden utsetts till EU:s första miljöhuvudstad. Denna utmärkelse förpliktigar givetvis och idrottsnämnden ska medverka i detta arbete. Nämnden har antagit en energiplan som bland annat visar förvaltningens planerade arbete med energieffektivisering i anläggningarna och konvertering till en mer miljö- och klimativänlig uppvärmningsteknik.

Förvaltningen lägger stor vikt vid tillgänglighetsaspekterna vid upprustning, ombyggnad och nybyggnad av anläggningar. I detta arbete har de särskilda medel som trafik- och renhållningsnämnden tillhandahåller stor betydelse. Det är enligt idrottsförvaltningens uppfattning angeläget att staden även fortsättningsvis kan avsätta resurser för tillgänglighetsskapande åtgärder.

En växande stad ställer krav även på idrottsnämndens verksamheter. Utöver upprustning och modernisering av befintliga idrottsanläggningar ska nämnden finnas med och planera för nya i stadens tillväxtområden.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholms stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningens intention är att idrottsnämnden på flera sätt ska medverka i stadens strävan att bli norra Europas mest företagsvänliga stad. Aktivitetsplanen har följts och för flera anläggningar har idrottsförvaltningen ingått avtal om drift med föreningslivet. Förvaltningen har under året förstärkt och vidareutvecklat sin upphandlingsorganisation. Ett sätt att få med externa finansiärer i byggande och drift av idrottsanläggningar är genom offentlig privat samverkan (OPS). I denna fråga avvaktar förvaltningen besked från stadsledningskontoret.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	13,73 %	15 %	30 %	2009

Kommentar: Under 2009 har idrottsförvaltningens upphandlingsarbete granskats av stadens revisorer. Förvaltningen har i huvudsak klarat granskningen väl men det finns fortfarande punkter att förbättra. Förvaltningen har stärkt sin upphandlingskompetens. Ett upphandlingsforum har skapats med syfte att samordna och förbättra upphandlingsarbetet ytterligare. Under hösten har ett antal ramavtalsupphandlingar inletts som kommer att avslutas våren 2010.

Förvaltningen gör en översyn av de serveringar som finns vid en del av idrottsnämndens anläggningar utifrån affärsmöjligheter, utbud med hälsoprofil samt utformning av avtal. En redovisning sker till nämnden i början av år 2010.

NÄMNDMÅL:

Fler idrottsanläggningar ska drivas på entreprenad eller i föreningsdrift

◆ Uppfylls delvis

Idrottsförvaltningen avvaktar vidare besked från stadsledningskontoret i frågan om samarbete med externa finansiärer i form av s.k. OPS. Flera driftavtal har ingåtts under året med föreningar om drift av idrottsanläggningar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
■ Underlätta extern finansiering av nya idrottsanläggningar	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse
Kommentar: Förvaltningen avvaktar tills vidare besked från stadsledningskontoret hur idrottsnämnden ska agera vad gäller externt finansierade idrottsanläggningar, t.ex. i form av OPS-projekt. Under året har förvaltningen undersökt intresset för att uppföra en externt finansierad sim- och idrottshall i Skarpnäck.			
■ Öka kontakten med möjliga finansiärer	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar: Förvaltningen uppvaktades för något år sedan av en förening, som ville uppföra en dubbelidrottshall på Stora Mossens idrottsplats som ett OPS-projekt. Förvaltningen har under året tillfrågat stadsledningskontoret hur förvaltningen ska agera i OPS-projekt. Kontoret utreder frågan.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

■ Uppfylls inte

Från idrottsnämndens sida finns ett stort intresse att bidra till att arbetstillfällen skapas i Stockholm. Förvaltningen har under året sökt men endast delvis lyckats att, tillsammans med Jobbtorg Stockholm, matcha aspiranter med anläggningarnas behov. I ett längre och vidare perspektiv är det angeläget att förvaltningen kan tillgodose behovet av att rekrytera nya medarbetare. Medelåldern bland de anställda är relativt hög, inte minst gäller det för nämndens verksamheter vid anläggningar utomhus. Förvaltningen har under ett antal år genomfört ett traineeprogram, som inneburit att ungdomar skolats in i arbetet och kunnat ta över vid pensionsavgångar. Allt som allt har programmet omfattat 16 personer i åldrarna 20-28 år. Programmet har varit framgångsrikt, men samtidigt fört med sig extra lönekostnader. I arbetet med idrottsnämndens budget för 2010 kunde inte denna kostnad längre inrymmas. Traineeprogrammet har därför avvecklats. Idrottsförvaltningens ambition är att utveckla rekryteringsarbetet enligt traineeprogrammets intentioner.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för ■ de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder)	4 st.	16 st.	1 400 st.	Årsredovisning 2009

Kommentar: Förvaltningen har under hösten 2009 intensifierat arbetet med att få aspiranter från jobbtorget till anläggningarna. Av samtliga anläggningar har 17 anmält intresse för att ta emot aspiranter. Totalt tio intervjuer resulterade i att fyra personer har påbörjat sin praktik. Det är enligt förvaltningens uppfattning svårt att på ett bra sätt matcha aspiranter med anläggningarnas önskemål.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

◆ Uppfylls delvis

Idrottsförvaltningen är i flera delar på god väg att uppnå förbättringar i sitt miljöarbete, såväl vad avser konkreta resultat som arbetsätt och rutiner. Andelen av

verksamheterna som sorterar ut sitt avfall i olika fraktioner ökar. Målen om andel miljöbilar och andel som använder dubbade däck har i det närmaste uppnåtts. Inom området energianvändning och energieffektivitet, som i en del avseenden utgör ett svårt, omfattande och långsiktigt arbete, är det förvaltningens uppfattning att idrottsnämnden på flera sätt kan bidra till en positiv utveckling, men att det kommer att ta tid. Nämnden har antagit en energiplan som sträcker sig fram till år 2020.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon ■ som använder dubbade däck (alla nämnder)	7 %	0 %	50 %	2009

Kommentar: Avvecklingen av dubbdäck har fortsatt under året enligt plan. Alla nybilsinköp sker med dubbfria däck.

Andel av stadens verksamheter som sorterar ut ● förpackningar och papper (alla nämnder)	98 %	85 %	100 %	2009
--	------	------	-------	------

Kommentar: I det närmaste samtliga av idrottsförvaltningens anläggningar och arbetsplatser sorterar nu sitt avfall, i allt från en till nio olika fraktioner. Ett antal anläggningar har också komprimatorer för övrigt avfall.

Andel av verksamheter som har ett systematiskt ■ arbete för effektiva resor och transporter (alla nämnder)	0 %	50 %	100 %	2009
---	-----	------	-------	------

Kommentar: Inom förvaltningen har det under 2009 pågått ett arbete för att ta fram riktlinjer för resor i tjänsten. Ett förslag till riktlinjer föreligger och innebär, när de antagits och implementerats, att förvaltningens enheter har goda möjligheter att bedriva ett systematiskt arbete för effektiva resor och transporter.

Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna ■ och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder)	11 %	85 %	85 %	Årsredovisning 2009
---	------	------	------	---------------------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar: Det är inte möjligt att ta fram uppgifter om inköp av drivmedel utifrån stadens kontoplan, för att på ett korrekt sätt redovisa kommunfullmäktiges indikator. Förvaltningen har beslutat införa ett nytt system för hantering av bensinkort. Detta för även med sig bättre möjligheter att följa upp förbrukningen av bensin respektive förnyelsebart drivmedel i förvaltningens egna och leasade miljöbilar. Tidigast i 2010 års årsredovisning kommer därför en mer korrekt uppföljning av denna indikator att kunna redovisas för idrottsnämndens del.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder) <ul style="list-style-type: none"> ● staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder) 	26 %	15 %	öka	Årsredovisning 2009
Kommentar: Inköpen av ekologiska livsmedel till Träffstugan kommer att uppfyllas mer än väl. Personalen vid enheten har arbetat systematiskt och målmedvetet med inköpen.				
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon <ul style="list-style-type: none"> ◆ exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder) 	96,43 %	100 %	90 %	Årsredovisning 2009
Kommentar: Det fordon som inte är miljöbil är taget ur drift och ska avyttras under 2010. Målvärdet kommer att uppnås helt under 2010.				
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, <ul style="list-style-type: none"> □ städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder) 	100 %	100 %	100 %	2009
Kommentar: Idrottsförvaltningen har inte gjort några större upphandlingar under 2009 inom de områden som efterfrågas, annat än som avrop. Förvaltningen har stärkt sin upphandlingskompetens och avser att under 2010 ta fram rutiner som säkerställer att indikatorn kan följas upp på ett mer tillförlitligt sätt.				
Elförbrukning (alla nämnder) <ul style="list-style-type: none"> ● nämnder) 	37 469 000 kWh	37 700 000 kWh	minska	2009
Kommentar: Tillkomsten av två nya elabonnemang har ökat elförbrukningen, liksom att tre värmepumpar som ersatt uppvärmning med olja/gas har installerats. För att minska elförbrukningen har förvaltningen bland annat bytt ut belysningen i sju idrottshallar samt installerat rörelsedetektorer och skymningsrelän vid totalt tjugo anläggningar. Utöver detta har förvaltningen hållit två isrinkar avstängda för isproduktion, vilket också påverkar elförbrukningen.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Energi användning för värme och varmvatten i stadens byggnader och anläggningar	237,13 kWh/kvm	220 kWh/kvm	minska	2009

Kommentar: Det är framför allt anläggningar med bad och bassänger som står för en ökad värmeförbrukning. Sänkningen av vattentemperaturen med en grad i idrottsnämndens simbassänger har skett successivt under året, men kan inte säkert kvantifieras i sparad energimängd. Bland faktorer som påverkar värmeförbrukningen i simanläggningarna kan nämnas antalet besökare, effektiviteten i vattenreningsprocessen, utomhustemperaturen, mängden återvunnen värme i vatten och luft men även medvetenheten hos anläggningarnas besökare om vikten av hygien.

NÄMNDMÅL:

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

● Uppfylls helt

I syfte att utveckla miljömedvetenheten inom förvaltningen har ett antal arrangemang genomförts riktade till idrottsförvaltningens medarbetare. Successivt sker också en utveckling och förfining av rutiner och arbetssätt, som innebär att miljöaspekterna i allt högre grad uppmärksammas i förvaltningens dagliga verksamhet. Förvaltningen har därtill vid en träff med föreningar informerat om vikten av att minska energiförbrukningen i idrottsanläggningarna.

Störningar av ljud kan vara bekymmersamt ur miljösynpunkt. Ibland är det svårt att undkomma störningar från idrottsaktiviteter. När det inträffar försöker förvaltningen att, inte sällan i samverkan med idrottsföreningarna, åtgärda eller i alla fall minimera dessa störningar. Idrottsförvaltningen har exempelvis fått klagomål om störande verksamhet på bollplaner i samband med matcher, träningar och spontanfotboll på natten. Miljöförvaltningen har mätt bullernivån på berörda bollplaner. Vissa av dessa planer kan numera inte bokas under sen kvällstid. På Hammarbyhöjdens bollplan har ett samarbete inletts med Hammarby IF fotboll för att begränsa störningarna. Miljöförvaltningen har hittills, i alla de ärenden där bullerstörningar anmälts av närboende, avslutat dessa med hänvisning till att idrottsförvaltningen vidtagit de åtgärder som är möjliga att kräva.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Informationsinsatser för att öka personalens miljömedvetande	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Förvaltningen har anordnat två utbildningstillfällen för personalen vid bad och simhallar för att öka kunskapen om hur städning och städkemikalier påverkar vattenkvaliteten i bassängbaden. Berörd personal har deltagit i fyra informationsträffar som Svensk Byggtjänst anordnat. Dessa har handlat om materialval samt regler och undersökningar avseende miljöaspekter i husbyggnad och fastighetsförvaltning. Under hösten har personal vid 40 idrottsanläggningar deltagit i energisparveckor som förvaltningen arrangerat. Engagemanget har varit stort och anläggningarna har fått daglig respons på sina sparåtgärder genom grafiska, webbaserade sammanställningar.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

Idrottsnämndens uppdrag är att erbjuda ett omfattande och varierat utbud av aktiviteter och möjligheter att utöva idrott och motion. Syftet är att öka stockholmarnas fysiska aktivitet. Detta ska uppnås bland annat genom det utbud nämnden har i stadens sim- och idrottshallar och via föreningar och skolor som nyttjar nämndens anläggningar. Idrottsförvaltningens bedömning är att antalet besök i sim- och idrottshallar inte har ökat, så som ambitionen var enligt verksamhetsplanen för 2009. Ändå har omfattande marknadsföringsinsatser genomförts under året, och mycket arbete har lagts ned på att utveckla innehållet i verksamheten. Särskilt har insatser riktats mot inaktiva och uppsökande aktiviteter har genomförts framför allt gentemot barn och ungdomar. För att öka kvaliteten och attraktiviteten har gemensamma trivselregler införts vid anläggningarna. Många av de synpunkter och klagomål som framförs rör städningen och skötseln av framför allt sim- och idrottshallarna. Idrottsförvaltningen har tagit fram nya städmetoder och utbildat personal för att nå ett bättre resultat i dessa delar.

Ett arbete har startat för att ta fram en långsiktig plan för att stockholmarna ska motionera mer. Ett förslag kommer att presenteras under 2010.

Satsningen "Simma säkert" har fortsatt under året. Samarbetet med föreningar och med skolan är en viktig del i denna satsning.

Alla ska kunna ta del av det stora utbud idrottsnämnden erbjuder. Därför fortsätter arbetet med att göra stadens idrottsanläggningar tillgängliga för alla besökare. I detta arbete har under många år de särskilda resurser om, för idrottsnämndens del, 10,0 mnkr årligen som trafik- och renhållningsnämnden tillhandahållit varit en stor

hjälp. Vid ny- och ombyggnation av idrottsnämndens anläggningar tillgodoses tillgänglighetsaspekterna, men det återstår en hel del att göra i det äldre anläggningsbeståndet.

Ett arbete pågår för att göra det möjligt för föreningar och andra att själva boka aktivitetslokal via nätet. Inom sim- och aktivitetsbokningen pågår ett projekt för internetbokning av gruppträning i sim- och idrottshallarna. Det beräknas vara klart hösten 2010.

Anläggningsbeståndet ska upprätthållas, förbättras och utökas. Förvaltningen ansvarar för upprustning och modernisering av befintliga idrottsanläggningar och planerar för nya. Det är viktigt att anläggningarna har en god geografisk spridning över hela staden, och att satsningar sker både för bredd- och elitverksamhet. Under 2009 har bland annat förvaltningen medverkat i planeringen av en arena för inomhusidrott på nordvästra Kungsholmen, påbörjat statusutredningar för några av stadens äldre sim- och idrottshallar och anlagt ytterligare konstgräsplaner.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal besök i sim- och idrottshallar ♦ (avgiftsfinansierad verksamhet)	3 230 000 st.	3 465 000 st.	3 301 000 st.	Årsredovisning 2009

Kommentar: Förvaltningen arbetar med att ta fram en tillförlitlig besöksregistrering. Utvecklingen av entréintäkterna används tills vidare som en approximation för antal besök, då det finns ett starkt samband mellan intäkterna och antal besök. Entréintäkterna exklusive beräknad effekt av prisökning m.m. har under 2009 minskat med ca 2 procent. Därför görs antagandet att årsmålet inte har uppnåtts.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antalet beviljade EU-finansierade projekt (idrottsnämnden)	1 st.	1 st.		2009
Kommentar: Nämnden fick under året 100 tkr i EU-bidrag för att starta en fiskeområdesgrupp i Stockholms skärgård. Gruppen representeras av deltagare från Stockholms idrottsförvaltning, Skärgårdsstiftelsen, Sportfiskarna i Stockholm, Stockholms läns fiskeriförbund, Stockholms organiserade fiskeguider och Fiskevattenägarförbundet. Gruppen som har arbetsnamnet FOG har utarbetat en strategi för att utveckla fiskemöjligheterna, i syfte att uppnå ett hållbart fiske i Stockholms skärgård. Under hösten lämnade Fiskefrämjandet för Stockholms skärgård (FOG) in en rapport till Fiskeriverket om åtgärder som bör vidtas för att rädda ett antal fiskarters fortlevnad. Fiskeriverket godkände rapporten och har avsatt 5,5 mnkr för FOG att avropa mot under förutsättning att medfinansiering sker.				
I ett samarbete mellan handikapporganisationer, idrottsföreningar, Stockholms idrottsförvaltning, SISU-idrottsutbildarna, arbetsförmedlingen och försäkringskassan har ett projekt startat i syfte att skapa arbetstillfällen och meningsfull sysselsättning för personer med funktionsnedsättning. Personer med funktionsnedsättning står utanför arbetsmarknaden i större omfattning än andra. Idrottsrörelsen har i uppdrag att inkludera denna målgrupp. Det kräver större ledartäthet och mer resurser. Genom utbildning och andra insatser kan personer med funktionsnedsättning bli en resurs på olika nivåer inom föreningslivet. Dessutom kan de bli en förebild för andra med liknande förutsättningar. En ansökan har lämnats in från förvaltningen om EU-bidrag för projektet, men något svar har ännu inte kommit.				
Antalet föreningsdrivna anläggningar	30 st.	11 st.	11 st.	2009
Kommentar: Förvaltningen fortsätter att träffa och informera föreningar om möjligheterna att överta verksamhetsdrift av idrottsanläggningar. Ökningen jämfört med tidigare under 2009 förklaras av att även äldre avtal har inkluderats. Målvärdet om 11 avtal gäller som mål för innevarande mandatperiod. Detta mål kommer att uppnås.				
Nyttjandegrad av stadens idrottsanläggningar (ej fullstora hallar)	51,25 %	61 %	61 %	Årsredovisning 2009

Kommentar: Förvaltningen har granskat specialdistriktsförbundens nyttjande av "sina" matchblock under helgerna och sett att tiderna inte nyttjats fullt ut vid säsongstart och under april-maj. Matchblocken kommer därför att minskas för att ge plats åt övrig idrott vilket förväntas öka antalet bokningar.

Nyttjandegrad av stadens	75,94 %	83 %	83 %	Årsredovisning 2009
♦ idrottsanläggningar (fullstora hallar)				

Kommentar: Se ovan under indikatorn för ej fullstora hallar.

Stockholmarnas upplevelse av Stockholms idrottsliv	78 %	3,2	78 %	2009
--	------	-----	------	------

Kommentar:

Över hälften, 52 procent, av de stockholmare som besvarat stadens enkät har inte tagit ställning till frågan om det kommunala utbudet, utan svarat "vet ej" eller har inte svarat alls. Det är en ökning jämfört med undersökningen 2008. Därför bör det redovisade utfallet av enkäten om stockholmarnas upplevelse av Stockholms idrottsliv användas med mycket stor försiktighet.

Resultatet av den undersökning staden genomfört visar att kommunfullmäktiges målvärde har uppnåtts.

Idrottsförvaltningen har anlitat utrednings- och statistikkontoret för sin undersökning, och presenterar resultatet i form av ett snitt på en femgradig skala. Utfallet har här hamnat på 3,3, det vill säga strax över nämndens målvärde om 3,2.

Vuxnas motionsvanor i Stockholm	45 %	39 %	2009
---------------------------------	------	------	------

Kommentar: En positiv förändring har skett vad gäller vuxnas motionsvanor i staden. Förvaltningen har dock svårt att analysera resultatet. En anledning till det förbättrade resultatet kan vara att stockholmarna nu är aktivare, men det kan även bero på att det är den statistiska slumpen som medfört att det delvis är en annan grupp som har svarat på frågan. Troligtvis är det en kombination av båda faktorerna.

Barn och ungdomars motionsvanor i Stockholm	0,64	0,65	Årsredovisning 2009
---	------	------	---------------------

Kommentar: Barn och ungdomars motionsvanor ligger på samma nivå som föregående år.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
■ Utarbeta en långsiktig plan för hur stockholmarna ska motionera mer	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse

Kommentar: Förvaltningen har tillsatt en arbetsgrupp med representanter från berörda avdelningar med uppgift att ta fram en plan. Arbetsgruppen har träffats regelbundet under året. Det har under året framkommit en del nya forskningsresultat som arbetsgruppen kommer att beakta i sitt arbete med planen för ökat motionerande. Förvaltningen räknar med att ett förslag kan presenteras hösten 2010. Samtidigt kan det konstateras att stockholmarna verkar ha motionerat mer 2009 jämfört med 2008.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ska tillsammans med idrottsnämnden utreda Ungdomens hus organisatoriska tillhörighet	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Förvaltningen har kommit överens med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning att bokningen av Ungdomens Hus övergår till idrottsförvaltningen från och med halvårsskiftet 2010. I frågan om den organisatoriska tillhörigheten kommer ett förslag att presenteras under 2010.			
Idrottsanläggningar ska bli mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättning	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: I likhet med tidigare år har idrottsnämnden under 2009 kunnat disponera 10,0 mnkr från trafik- och renhållningsnämnden för tillgänglighetsanpassande åtgärder. Satsningar har gjorts på de sim- och idrottshallar som övertagits från utbildningsnämnden. Bland annat har ledstråk och ramper installerats där så varit möjligt. Hissar har tillgänglighetsanpassats, bland annat delfinansierade anslaget en anpassning av fyra hissar i Skärholmens sim- och idrottshall. Vid Hellasgården har en tillgänglighetsanpassad flytbrygga installerats. Satsningar på Beckomberga simhall, som är specialiserad på verksamhet för personer med funktionsnedsättning, har slutförts under året. Vid Älvsjö idrottsplats och Tranebergs bollplan har toaletter anpassats. Den största satsningen som gjorts 2009 är tillgänglighetsanpassningen av det gamla stenstallet vid Enskede ridanläggning. Arbeten med att förbättra utomhusbadet vid Stora Sköndal har inletts under hösten 2009, bland annat har akuta brister i omklädningsbyggnaden åtgärdats och en lift har införskaffats. Fortsatt tillgänglighetsanpassning av Stora Sköndal blir den enskilt största satsningen under 2010.			
Planera för nya arrangemangsarenor	2008-01-01	2010-12-31	
Kommentar: Förvaltningen är representerad i arbetsgrupper för nya arrangemangsarenor, dels en arena för inomhusidrott, dels Stockholmsarenan. Beslut om att genomföra den senare fattade kommunfullmäktige i december 2009. Inomhusarenan ska ge förutsättningar för traditionella inomhussporter som handboll, innebandy, basket, gymnastik m.m. Arenan ska ha viss publikkapacitet och är planerad att uppföras utmed Essingeleden på nordvästra Kungsholmen. Arenan är tänkt att vara ett bullerskydd, miljöskärm, mellan Essingeleden och bakomliggande planerade nya bostäder och skola.			
Utarbeta en långsiktig plan för idrottsverksamheten	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse

Kommentar: Förvaltningen har under året arbetat med att ta fram en långsiktig plan för idrottsverksamheten. Utgångspunkten har varit Vision 2030 samt Översiktsplanen 09. Förvaltningen avser att redovisa förslaget vid idrottsnämndens sammanträde i mars 2010.

NÄMNDMÅL:**Fler barn och ungdomar ska vara fysiskt aktiva**

● Uppfylls helt

Föreningslivet i Stockholm svarar för den ojämförligt största delen av barn och ungdomars fritidsaktiviteter. Förutom att få delta i en stimulerande och rolig verksamhet får barn och ungdomar möjlighet att lära sig de sociala och demokratiska arbetsformer som föreningsmedlemskapet innebär. Idrotten svarar sammantaget för merparten av föreningsverksamheten och det finns ett stort urval av olika verksamheter att välja mellan. De största idrotterna bland elever i årskurserna 4 till och med gymnasiet boende i Stockholms stad är fotboll följt av basket, innebandy, ridning och tennis.

Några verksamheter som beviljats stöd är DUKIS (Dövas ungdomsklubb i Stockholm) fritidsverksamhet för döva ungdomar, Ryttraralliansen för fritidsledare i ridklubbar och SISU-idrottsutbildarna för ett föreningsutvecklingsprojekt i samarbete med idrottsförvaltningen.

Under året har 113 föreningar beviljats stöd om sammanlagt 10,6 mnkr för sina verksamhetslokaler och 29 organisationer har fått 1,8 mnkr i stöd för särskilda insatser och projekt. Många barn, framför allt i ytterstadsområden, har getts möjlighet att delta i meningsfull verksamhet under skolloven genom det stöd och samarbete som förvaltningen haft med föreningar och stadsdelsförvaltningar. Bland annat fick över 3 000 ungdomar prova på olika idrotter i Globen Annexet under höstlovet.

Enkäten Ung livsstil har genomförts bland ungdomar på högstadiet och i gymnasiet. Förvaltningen planerar en redovisning av enkätresultatet till idrottsnämnden innan sommaren.

Nyckeltal

Årtal	Bidragsberättigade föreningar	Bidragsberättigade medlemmar	Andel flickor	Antal medlemsakt.
1999	541	74 982	38 %	3 344 185
2000	540	84 204	39 %	3 702 873
2001	532	89 808	39 %	4 156 505
2002	544	92 835	38 %	4 246 079
2003	535	93 642	40 %	4 303 409
2004	536	91 850	39 %	4 615 196
2005	541	93 849	39 %	4 593 466
2006	557	95 881	38 %	4 582 249
2007	553	95 299	39 %	4 654 252
2008	536	92 632	41 %	4 310 515
2009	512	89 445	41 %	4 411 156

Barn och ungdomar är idrottsnämndens viktigaste målgrupp direkt, via skolan eller i föreningslivet. Förvaltningen utvecklar sina uppsökande aktiviteter gentemot gruppen, inte minst är det viktigt att nå dem som är inaktiva. Satsningen på simskolan och skolsimmet har fortsatt under 2009.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Inom kursverksamheten via sim- och aktivitetsbokningen utökas utbudet för barn och ungdomar. Samverkan dagtid mellan sim- och idrottshallar och skolor utvecklas. Särskilda satsningar ska göras för att nå inaktiva.	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Ett stort antal kurser, vardera om tolv aktivitetstillfällen, har genomförts för ungdomar 13-17 år. Förvaltningen har också på flera sätt utvecklat sina uppsökande aktiviteter gentemot barn och ungdomar, exempelvis genom att medverka på Ung08, samarbeta med skolor och skolsköterskor och inom ramen för Järvalyftet. Positivt är att antalet sålda ungdomskort har ökat från 806 kort 2008 till 1 941 kort 2009, dvs. en ökning med drygt 140 procent. En av flera troliga förklaringar till det är att förvaltningen inte längre tillämpar några begränsningar i de tider som ungdomar har möjlighet att träna på vid sim- och idrottshallarna.

Ökad tid för simskoleverksamhet ska avsättas i simhallarna	2009-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Simsatsningen "Simma säkert" har under 2009 inneburit att skolsimmet utökats till 15 tillfällen i samtliga anläggningar och samtliga kurser har haft en extra simlärare från den lokala föreningen. Totalt har 4 897 skolelever genomgått skolsimmet. Utbildning för simlärarna har fortsatt och sammanlagt har 150 personer utbildats i självskydd via Svenska Livräddningssällskapet (SLS). Den allmänna simskolan har haft drygt 20 500 simskoleelever under året.

NÄMNDMÅL:

Idrottsnämnden ska erbjuda ett varierat och ökat utbud för idrott och motion i simhallarna

● Uppfylls helt

Under 2009 har MåBra-konceptet utökats och utvecklats ytterligare och inaktiva får extra stöd för att komma igång med sin träning. Särskilda satsningar har riktats till kvinnor och till äldre samt till målgruppen personer med funktionsnedsättning, som har fått ett ökat utbud genom att spincykling startat vid Forsgréniska badet. Samtliga skolor i Stockholm erbjuds nu skolsim enligt ny modell, inom ramen för satsningen "Simma säkert".

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Kundnöjdhet på kvaliteten i verksamheten ♦ för sim- och idrottshallar	3,7	3,9	2009

Kommentar: Att målet inte uppnåtts till fullo beror främst på brister i städningen av anläggningarna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kvalitetssäkring av verksamheten sker genom uppföljning av enkätsvar samt ☒ lokala handlingsplaner för att åtgärda brister	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar:

Under året har förvaltningen arbetat strategiskt för att kvalitetssäkra verksamheten vid sim- och idrottshallarna. Syftet är att bättre uppfylla idrottsförvaltningens uppdrag genom att kvalitetssäkra arbetssätten och den verksamhet simhallarna erbjuder allmänheten.

Under året har ett förslag till nya städrutiner och städmetoder tagits fram. I samband med detta har en mall för städupphandling/kravspecifikation tagits fram. Två anläggningar har utsetts som piloter i projektet som kommer att utvärderas under 2010. De enskilda anläggningarna har även, utifrån resultatet i kundenkäterna, arbetat lokalt med förbättringar inom de områden brister framkommit.

Samarbetet med simhallarnas stora ☒ målgrupper förening och skola ska utvecklas	2009-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Inom simsatsningen "Simma säkert" utgör samarbetet med förening och skola en viktig del. Under året har samarbetet utökats till att samtliga skolor i Stockholms stad erbjudits skolsim enligt den nya modellen, där förvaltningen tillsammans med de lokala simföreningarna genomfört kurserna.

Samarbetet inom MåBra-Girls Only med Järvalyftet och involverade skolor i Järvaområdet har utvecklats under året. Ett flertal föreningar har medverkat i simhallarnas lovutbud och medverkat med prova på-aktiviteter på Ung08-festivalen.

En inbjudan med möjlighet att kostnadsfritt prova på Switch-cirkelträning för tonåringar har skickats ut till skolorna. Switch cirkel är en ledarledd cirkelklass där funktionell styrka varvas med s.k. Switchingmaskiner.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Satsningar på att nå inaktiva och icke föreningsanslutna. Särskilda insatser ska göras för målgrupperna barn, ungdomar och äldre, exempelvis via fysisk aktivitet på recept (FaR), möjliggörandet av ☒ spontanidrott och aktiviteter som underlättar för den inaktive att komma i gång, som livsstilskurser inom Må Bra-konceptet. främst Må Bra- Kom i form, Girls Only och Senior.</p> <p>Kommentar: En viktig målgrupp för idrottsnämnden är inaktiva stockholmare. Förvaltningen har genomfört kurser och gruppträning särskilt riktade till nybörjare. Med ett utökat utbud inom gruppträningen har också antalet besökare ökat.</p> <p>Inom ramen för idrottsförvaltningens särskilda kursutbud; MåBra Girls Only, MåBra Kom i form, MåBra vikt och MåBra senior, har inaktiva fått ett extra stöd att komma igång med sin träning. Totalt har 272 personer deltagit i dessa kurser under 2009, varav 202 är ungdomar.</p> <p>Vuxna personer med funktionsnedsättning har, utöver de aktiviteter som Farsta och Skärholmens sim- och idrottshall erbjuder sedan tidigare, nu också möjlighet att regelbundet spincykla på Forsgréniska badet.</p> <p>Under senare år har äldre kommit att bli en allt viktigare målgrupp för idrottsnämndens insatser. Stockholms samtliga 60-70 åringar har fått särskild information hemskickad inför höstterminen om vikten av att träna även som äldre och om simhallarnas tillgänglighet och utbud. Sim- och idrottshallarna Farsta och Åkeshov har anordnat särskilda friskvårdsdagar för äldre och Västertorps sim- och idrottshall har genomfört en MåBra-föreläsning riktad till äldre.</p> <p>Simhallskortet för stadens anställda är en viktig och uppskattad satsning för att öka den fysiska aktiviteten och förbättra hälsan hos stadens egen personal. Under 2009 har 6 502 personer köpt kort varav majoriteten, 73 procent, är kvinnor. Detta är en viss minskning jämfört med 2008 då 7 170 kort såldes, varav 74 procent till kvinnor.</p> <p>Idrottsförvaltningens arbete med Fysisk aktivitet på Recept (FaR) blir allt mer framgångsrikt. Vid årsskiftet fanns det totalt 80 FaR-ledare vid simhallarna. Genom FaR har drygt 100 barn och ungdomar och 20 vuxna kunnat gå kurser som förvaltningen anordnat, till ett subventionerat pris. Samarbetet med skolsköterskorna vid stadens skolor har haft stor betydelse för den ökning av nyttjandet av FaR som skett hos barn och ungdomar.</p>	2009-01-01	2009-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Satsningar på flickors och kvinnors idrottande kommer att genomföras,</p> <p>☒ exempelvis kvinnosim, motionsgrupper för kvinnor samt utveckling av gruppträning för att locka tonårsflickor</p> <p>Kommentar: Både Tensta och Skärholmens sim- och idrottshall erbjuder särskilda s.k. kvinnosim samt gruppträningsaktiviteter endast för kvinnor. Inom gruppträningsutbudet har antalet dansklasser utökats. Dessa attraherar främst tjejer/kvinnor. De nya gymmen i Vällingby och Skärholmens sim- och idrottshallar har planerats för att attrahera kvinnor i större utsträckning än tidigare. Simhallskortet och Fysisk aktivitet på Recept har även de visat sig vara framgångsrika kvinnosatsningar.</p> <p>Förvaltningen har gjort en kundenkät på ridanläggningarna, resultatet av den kommer att redovisas för nämnden våren 2010.</p>	2009-01-01	2009-12-31	
<p>☒ Simhallarna ska genomföra gemensamma marknadsförings- och informationsinsatser</p> <p>Kommentar: Simhallarna har genomfört sin marknadsföring enligt aktivitetsplanen. Det innebär bland annat två träningskortskampanjer och en hygienkampanj som pågick under hösten med Tvålens dag den 24 november.</p> <p>För att vidareutveckla den gemensamma profilen för sim- och idrottshallarnas instruktörer har enhetliga instruktörskläder införskaffats.</p>	2009-01-01	2009-12-31	
<p>☒ Simskoleverksamheten ska kvalitetssäkras</p> <p>Kommentar: Simskolan har moderniserats och ett nytt individanpassat upplägg har tagits fram. Samtlig personal som arbetar med simskolan har fått introduktion, utbildning och information om det nya arbetssättet. Utbildningssatsningen för simlärarna har fortsatt under 2009.</p>	2009-01-01	2009-12-31	
<p>Verksamheterna ska planeras för att</p> <p>☒ uppfylla ett jämlikt, jämställt och tillgängligt idrottande</p> <p>Kommentar: Verksamhetsutbudet har planerats för att vara intressant och tillgängligt för alla målgrupper. Gymmet ska locka fler kvinnor och gruppträningsutbudet fler män genom bland annat muskelpass och spincykling.</p>	2009-01-01	2009-12-31	

NÄMNDMÅL:**Idrottsnämnden ska förvalta, utveckla och förnya idrottsanläggningarna**

● Uppfylls helt

Under året har förvaltningen planerat för fler konstgräsplaner, byggnation av idrottshallar, en skatepark i Högdalen samt upprustning och modernisering av fyra av idrottsnämndens äldre sim- och idrottshallar: Farsta, Vällingby, Västertorp och Åkeshov.

Förvaltningen har under året anlagt flera konstgräsplaner och påbörjat arbetet med uppvärmd konstgräsplan på Grimsta IP. Förvaltningen har också i samarbete med Stockholms idrottsförbund och enskilda föreningar, inom ramen för statens idrotts-satsning Idrottslyftet, bland annat anlagt en 7-manna konstgräsplan, basketplaner och skolidrottsytor på Elinsborgs bollplan i Tensta. Byggnation av en fullstor idrottshall vid Skanstull, den s.k. Skanstullshallen, har påbörjats och SISAB har på förvaltningens uppdrag påbörjat arbetet med en idrottshall i Smedshagen i Hässelby. Projekten finns närmare beskrivna i *bilaga 2* och *bilaga 3*.

För att utveckla administrationen av fastighetsförvaltandet har förvaltningen fortsatt sitt arbete med att samla alla uppgifter om fastigheterna i IT-baserade system. Tekniska data, ritningar och avtal samlas nu i ett system som framgent också är planerat att kopplas till stadens ekonomisystem Agresso. Budgetering och uppföljning av underhåll ska nu ske via samma system. En översyn av förvaltningens avtalshantering har även inletts under året.

Många av idrottsnämndens anläggningar har kortlås och förvaltningens ambulande tillsyn fyller här en viktig funktion, inte minst i samband med upplåtelse av gymnastiksal till föreningslivet. Under 2009 har förvaltningen investerat i larm och nyckelsystem som, tillsammans med utökad kameraövervakning bidragit till att öka säkerheten vid anläggningarna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Fortsatt inventering av tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar: Idrottsnämndens handikappråd har utfört flera ronder under året för att inventera tillgängligheten. I sin egen kartläggning tänker förvaltningen fortsättningsvis utgå från de riktlinjer som Handisam, myndigheten för handikappolitisk samordning, givit ut om inventering av tillgänglighet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Förbättra infrastrukturen och tillgängligheten genom fler ☒ besöksparkeringar och nya verksamhetsytor</p> <p>Kommentar: Förvaltningen har under året avslutat arbetena med nya parkeringsplatser i anslutning till Farsta idrottsplats inklusive Farsta sim- och idrottshall samt vid Gubbängsfältet och Stora Mossens idrottsplats.</p>	2009-01-01	2009-12-31	
<p>Samarbete med Stockholms idrottsförbund ☒ och enskilda föreningar inom ramen för statens idrottssatsning Idrottslyftet.</p> <p>Kommentar: Under året har förvaltningen upplåtit ett antal idrottshallar för spontan- och nattfotboll. Arrangemangen är ett samarbete med lokala idrottsföreningar och stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen har skrivit ett avtal med utbildningsförvaltningen och SISAB om övernattnig i 18 av Stockholms stads skolor vid olika evenemang.</p>	2009-01-01	2009-12-31	
<p>☒ Statusutredning av simhallarna</p> <p>Kommentar: Förvaltningen har ett till vissa delar åldrande anläggningsbestånd med ett omfattande underhålls- och reinvesteringsbehov. Fyra av förvaltningens sim- och idrottshallar - Farsta, Vällingby, Västertorp och Åkeshov - har nu uppnått en ålder som gör att metoden "lappa och laga" inte längre är försvarbar ur vare sig ett ekonomiskt eller byggnadstekniskt perspektiv.</p> <p>Förvaltningen anlidade i början av året konsulter som har okulärbesiktigat och fotodokumenterat situationen i de berörda hallarna. Förvaltningen har därefter redovisat upprustningsbehovet till idrottsnämnden. Kommunfullmäktige väntas fatta inriktningsbeslut i ärendet under vintern 2010.</p> <p>Under sommaren 2009 har en statusbedömning gjorts av simhallarna i Åkeshov och Farsta. Denna statusbesiktning kommer att ligga till grund för de planerade renoverings- och upprustningsarbetena. Statusutredningar på de övriga anläggningarna i simhallsärendet, Vällingby och Västertorp, kommer att utföras i god tid inför programarbetet med dessa.</p> <p>Under 2010 kommer övriga bad att statusbesiktigas översiktligt. Detta ska utgöra grund för den långsiktiga underhållsplan som förvaltningen arbetar med.</p>	2009-01-01	2009-12-31	

NÄMNDMÅL:**Idrottsnämnden ska utveckla förutsättningarna för det rörliga friluftslivet så att fler kan bli fysiskt aktiva**

● Uppfylls helt

Förvaltningen har under året anlagt nya motions- och skidspår inklusive kompletteringsspår i Nackareservatet. Det nya spåret har anlagts så att det också angör de befintliga motionsspåren vid Kärrtorps idrottsplats och Hellasgården. Invi gning av spåren skedde i juni. Under hösten tillkom trygghetsbelysning utmed de nya spåren. Projektet har genomförts i nära samråd med fastighetskontoret, Nacka kommun och Nackareservatets vänner.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Bevaka båtsportens intressen när det gäller vinteruppläggningsplatser och utökning av allmänna båtplatser	2009-01-01	2011-12-31	

Kommentar:

Uppdraget att utreda båtsportens intressen och villkor i Stockholm pågår och en slutlig redovisning kommer att lämnas under hösten 2010 eller senast våren 2011. Under 2009 tillkom totalt cirka 20 nya allmänna båtplatser, i Hammarby sluss och i Hammarby Sjöstad. I Ålsten, Bromma, har de planerade nya båtplatserna ännu inte kunnat iordningställas.

Förvaltningen har ett uppdrag att se över möjligheterna att dubbelutnyttja vinteruppläggningsplatser för fritidsbåtar. Ett sådant arbete pågår och kommer att redovisas samtidigt som utredningen om båtsportens framtida utveckling i staden.

NÄMNDMÅL:**Idrottsnämnden ska utveckla och främja kultur- och fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning**

● Uppfylls helt

Inom ramen för projektet ”Fritid för alla” har en hemsida startat, ett nätverk med stadsdels- och fackförvaltningar har bildats och en mängd olika aktiviteter genomförts. Mycket återstår dock innan arbetet med kultur- och fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning är en naturlig och integrerad del i berörda verksamheter inom staden. Idrottsförvaltningen har permanentat projektet från och med den 1 januari 2010.

Under året har förvaltningen fortsatt att utveckla och främja fritidsutbudet; friluftsliv, idrott, kultur och social samvaro, för vuxna personer med utvecklingsstörning som bor i gruppbostad. För att få så bred verksamhet som möjligt har

en stor del av arbetet lagts på samverkan kring marknadsföring, ekonomiskt stöd, råd och utbildning med bland annat föreningar, institutioner och organisationer.

Då målgruppen är spridd i alla stadsdelar och aktiviteter sker på så många håll och av olika aktörer, är en beräkning av antalet deltagare i olika aktiviteter mycket svår att göra. Med tanke på antalet aktiviteter som genomförs och den rapportering som förvaltningen får ta del av uppskattas dock att något fler personer tar del av aktiviteterna för varje år.

Träffstugan är Stockholms stads fritidsgård för barn och ungdomar 7-20 år med rörelsehinder. Efter en del förändringar i verksamhetsutbudet har antalet besökare ökat. Detta har inneburit att i genomsnitt 25-30 barn under eftermiddagarna varje vecka har sökt sig till Träffstugan. Även lovverksamheten på Träffstugan har varit välbesökt, liksom förvaltningens dagkollo sommartid på Sommarslottet vid Stora Sköndals handikappbad, som varit fullbelagt. Under året har ett arbete inletts med att planera för en stor renovering av såväl handikappbadet som Sommarslottet. Renoveringsarbetet har inletts under senhösten och kommer enligt planerna att färdigställas till sommarsäsongen 2010 för båda verksamheterna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Samordna och arrangera ett ☒ semesterutbud för målgruppen personer med autism eller utvecklingsstörning	2009-01-01	2009-12-31	
Samverka med andra nämnder, föreningar och organisationer samt producera och ☒ sprida information om kultur- och fritidsut- budet till målgruppen	2009-01-01	2009-12-31	

Kommentar: Förvaltningen samordnar ett semesterutbud för personer med autism eller utvecklingsstörning. Fristående organisationer har arrangerat sex semestertillfällen under året, utöver de nio semesterveckor med 52 deltagare som idrottsförvaltningen själv ordnade. Förvaltningen har också utökat de semesteralternativ som bedrivs av andra aktörer. Detta har resulterat i ett betydligt större och mer samlat semesterutbud.

Kommentar: Förvaltningen har genom engagemang i FSKF, Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer, hållit i en uppskattad och fullteknad baskurs för fritids- och föreningsledare om vad funktionsnedsättningarna ADHD, intellektuell funktionsnedsättning, autism och Aspergers syndrom innebär.

☒ Utredda målgruppens behov och önskemål	2009-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Genom dialog med gruppbestäder och de aktörer som står för målgruppens fritidsverksamheter har förvaltningen försökt att anpassa utbudet till efterfrågan. Det har bland annat resulterat i ett betydligt större och mer samlat semesterutbud.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

NÄMNDMÅL:**Idrottsnämnden ska vara en aktiv avtalspart och servicegivare vid evenemang**

● Uppfylls helt

Idrottsnämnden är en viktig aktör i samband med flera av de evenemang som genomförs i Stockholm, såväl vid idrottsvenemang som vid konserter.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Idrottsnämndens marknadsföring samt ☑ samverkan med SVB och Event Stockholm ska öka	2008-01-01	2009-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar: Under verksamhetsåret har en överenskommelse gjorts mellan idrottsförvaltningen och Stockholm Visitors Board AB (SVB) om partnerskap i Event Stockholm AB. Syftet med Event Stockholm är att samla intressenter för en gemensam marknadsföring av Stockholm som plats för primärt internationella evenemang inom sport, nöje, kultur och mässor och att dessutom öka antalet internationella evenemang. Idrottsförvaltningen ingår i projektets styrgrupp.

För att underlätta för evenemangsarrangörer att genomföra evenemang har samarbetet med andra organisationer, förvaltningar och bolag utvecklats. Ett nätverk bestående av, förutom idrottsförvaltningen, SVB, polisen, trafikkontoret och Stockholms Brandförsvär har samverkat under året.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

● Uppfylls helt

Idrottsnämnden har ett stort ansvar och kan på flera sätt bidra till att göra Stockholm till en ren, vacker och trygg stad för såväl stockholmare som besökare. Det är många som tar del av och nyttjar nämndens utbud av aktiviteter och verksamheter. Därför är det också viktigt att det som erbjuds är säkert och tryggt och att det uppskattas av brukarna.

Som en del i förvaltningens säkerhetsarbete har nu övervakningskameror installerats i så gott som samtliga simhallar. Flera av idrottsnämndens anläggningar har säkerhetsbesiktigats. Reviderade trivselregler har införts i alla anläggningar och nya städmetoder har utformats och ska prövas. Klottersaneringen av nämndens fastigheter fungerar i stort sett väl.

Förvaltningen har under året anlagt nya motionsspår i Nackareservatet. För att skapa en trygg känsla i nyttjandet kompletterades spåren under sen höst med belysning.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Planera för hur Stockholm ska utvecklas ● som stad på vattnet med bad, kajliv, boende, transporter etc.	2008-01-01	2030-12-31	

Kommentar: Förvaltningen har under året fortsatt sin medverkan i såväl styrgrupp som arbetsgrupp för rekreation och naturmiljö inom ramen för Stockholms vattenprogram. Förvaltningens fiskerikonsult har belönats för sitt arbete med att anlägga groddammar. Antalet allmänna båtplatser ska utökas i Hammarby Sjöstad och förslag till nya avtal för fritidsbåtslivet är under utformning.

Samarbeta för att motarbeta det idrottsan- ● knutna våldet	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: Förvaltningen har under året samarbetat med och gett stöd till Stockholmsalliansen (AIK, Djurgården och Hammarby). I övrigt har förvaltningen deltagit i konferenser och seminarier anordnade i samarbete med SISU-idrottsutbildarna och Bättre supporterkultur, där supporterfrågor varit på agendan. Förvaltningschefen deltar för närvarande i en arbetsgrupp för supporterfrågor som leds av Stockholms landshövding.

NÄMNDMÅL:

Besökare i stadens idrottsanläggningar ska känna sig trygga och säkra

- Uppfylls helt

Övervakningskameror har installerats i samtliga simhallar med undantag för Tensta (ombyggnad), Farsta (ombyggnad), Sandsborg (avvaktar länsstyrelsens tillstånd) och Liljeholmsbadet (ej aktuellt). Det pågår ett samarbete med polisen och Djurgården Fotboll för att se över kamerautrustningen på Stockholms stadion inför den kommande allsvenska säsongen.

Under 2009 har förvaltningen förstärkt och förtydligat sin krisorganisation. Förvaltningens krisledning har fått ett förtydligt ansvar och en risk- och sårbarhetsanalys har gjorts. I ett samarbete med S:t Eriks försäkring har 15 anläggningar säkerhetsbesiktigats utifrån aspekterna brand, hot och våld, inbrott och vattenskador. En stor grupp av förvaltningens anställda, 60 personer, har utbildats i "heta arbeten".

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Gemensamma och tydliga trivselregler för ■ anläggningarna ska implementeras och utvärderas	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse

Kommentar: Under hösten infördes de reviderade trivselreglerna vid idrottsnämndens anläggningar. Reglerna har översatts till tretton språk för att säkerställa att besökarna får tillgång till informationen utifrån sina förutsättningar. En första utvärdering kan göras i samband med årsredovisningen för 2010.

☒ Skriftliga städrutiner tas fram för samtliga sim- och idrottshallar	2009-01-01	2009-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar: En arbetsgrupp med representanter för simhallarna har under året tillsammans med en konsult lagt fram ett förslag till nya städmetoder och även gått igenom anläggningarnas nuvarande rutiner för att förbättra dem och göra dem mer enhetliga. De nya metoderna prövas under 2010.

NÄMNDMÅL:

Klotter ska saneras på idrottsnämndens fastigheter inom 24 timmar

◆ Uppfylls delvis

Målet är att allt klotter på idrottsnämndens anläggningar ska tas bort inom 24 timmar. I hög utsträckning, om än inte fullt ut, så lyckas detta.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel av till förvaltningen rapporterade ◆ brister som åtgärdas inom 24 timmar efter rapporttillfället	94 %	100 %	Årsredovisning 2009

Kommentar: Rutinerna för klottersanering fungerar tillfredsställande. Det klotter som förekommer när det är minusgrader, och därför inte kan saneras inom given tid, är det som drar ned resultatet. Eftersom vädret är en icke påverkbar faktor får verksamheten anses fungera. Långt ifrån alla idrottsanläggningar är bemannade, vilket försvårar bevakningen mot klotter.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:
2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Idrottsförvaltningen informerar och uppmuntrar såväl föreningar som andra intressenter att ta över driften av anläggningar. Hos föreningarna finns ett tydligt intresse, och några avtal har också ingåtts under 2009.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

◆ Uppfylls delvis

Idrottsförvaltningen söker på olika vägar uppmuntra såväl föreningar som andra intressenter att ta över driften av anläggningar. Det sker främst genom information vid föreningsträffar. Bland föreningarna är det många som uttrycker sitt intresse, och flera föreningsavtal har också kommit till stånd under året.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal genomförda ■ personalövertaganden (alla nämnder)	0 st.	1 st.	20 st.	Årsredovisning 2009

Kommentar: Förvaltningen har informerat de anställda om möjligheterna till personalövertagande. Målet kommer dock inte att uppnås.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Fortsätta arbetet med att överlåta driften ● av idrottsanläggningar genom avknoppning eller upphandling	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar: För att underlätta för idrottsföreningar och andra intressenter att ta över driften av idrottsanläggningar har förvaltningen tagit fram informationsmaterial och genomfört föreningsträffar.

Mindre justeringar har gjorts i aktivitetsplanen genom att avtalet för Hagsätra IP har omförhandlats och förlängts med fyra år. Detsamma gäller för Ängby camping samt att avtalet för intraprenaden idrott ute Västerort har förlängts med ett år. Även ett reviderat/delvis nytt avtal har diskuterats med Älvsjö AIK för Älvsjö IP. Avtalet föreslås få en löptid på fyra år.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● Underlätta för idrottsföreningar att ta över driften av idrottsanläggningar <p>Kommentar: För att engagera föreningar att delta i driften av idrottsanläggningar har förvaltningen genomfört tre föreningsträffar under hösten med följande tema: föreningsstöd och fritid för alla, fördelning av träningstider och föreningsdrift och energi i stadens idrottsanläggningar. Mötena har varit välbesökta och uppskattade av deltagarna. Vid samtliga tillfällen har förvaltningen informerat om föreningsdrift. På träffarna har ca 120 personer deltagit.</p>	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Fler idrottsanläggningar ska drivas på entreprenad eller i föreningsdrift

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att underlätta för idrottsföreningar och entreprenörer att ta över driften av idrottsanläggningar. I samband med de föreningsträffar förvaltningen ordnar har många föreningar uttryckt sitt intresse för föreningsdrift. Detta har utmynnat i att ett antal föreningar har tagit på sig att, i varierande grad, sköta driften av idrottsanläggningar. Som exempel på nya avtal kan nämnas Högalids IF i Liljeholmshallarna, Mälarhöjdens simsällskap i Bredängsbadet och Stockholms Bouleförbund på Vårbergs IP. Förvaltningen har även träffat några entreprenörer som är intresserade av att ta över driften av idrottsanläggningar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Information om avknoppning riktade till anställda inom idrottsförvaltningen <p>Kommentar: För att underlätta för idrottsföreningar och personal att ta över driften av idrottsanläggningar har förvaltningen tagit fram informationsmaterial och genomfört föreningsträffar.</p>	2009-01-01	2009-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

● Uppfylls helt

För att förankra det lokala samverkansavtalet FAS-05 genomförde förvaltningen "inspirationsdagar" för chefer med flera, och projektanställde även en särskild coach under våren 2009. Projektet föll väl ut och samverkansgrupper har kommit igång som goda forum för samverkansfrågor.

Den interna utbildningen för chefskörkortet avslutades våren 2009. Som en fortsättning anordnar förvaltningen nu regelbundna chefsforum. Under hösten har ett material tagits fram att använda vid medarbetar- och lönesamtal. Lönekriterierna ska vara väl kända av chefer och övriga medarbetare inför kommande löneöversyn.

Idrottsförvaltningen bedriver ett mycket aktivt internt hälsoarbete och har en fortsatt låg sjukfrånvaro. Genom ett väl utvecklat arbete med rehabiliteringsfrågor kan förvaltningen också visa goda resultat vad gäller långtidssjukfrånvaron.

I och med överlämnandet av ekonomiuppgifter till serviceförvaltningen i november 2009 blev två personer inom förvaltningen övertaliga.

Övrig personalredovisning återfinns i *bilaga 5*.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
■ Frisknärvaro (alla nämnder)	43 %	67 %	39 %	2009
Kommentar: Av idrottsförvaltningens anställda är det 43 procent som inte har någon sjukfrånvaro registrerad under 2009. Det är en liten försämring jämfört med 2008, men svarar mot den något ökade sjukfrånvaron. Frisknärvaron bland idrottsförvaltningens medarbetare ligger i nivå med flertalet övriga förvaltningars i staden.				
● Medarbetarindex (alla nämnder)	67	65	60	2009
Kommentar: Medarbetarenkäten besvarades av 88 procent av idrottsförvaltningens anställda. Resultatet har ökat från 64 (2008), vilket förvaltningen ser som ett gott betyg. Männens NMI är högre än kvinnornas och de äldre är mer nöjda än de yngre.				
● Sjukfrånvaro (alla nämnder)	4,5 %	4,7 %	6,5 %	Årsredovisning 2009

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Sjukfrånvaron på helåret 2009 var 4,5 procent och vid halvårsskiftet 4,2 procent. Det är svårt att finna någon tydlig orsak till den ökning som varit under sista halvåret. Förvaltningen bedriver ett aktivt rehabiliteringsarbete tillsammans med försäkringskassan och företagshälsovården. Principen är tidig rehabilitering, vilket innebär att arbetstagaren redan första sjukfrånvarodagen ska ha kontakt med arbetsgivaren. Närmaste chef ska sedan följa upp med en personlig kontakt senast på den tredje sjukfrånvarodagen.

Tillsammans med företagshälsovården gjorde förvaltningen under hösten en diagnosanalys. Denna visar att 15 medarbetare är långtidssjukskrivna. För denna grupp visar diagnosanalysen inget samband mellan tungt fysiskt arbete och långtidssjukskrivning.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Samtliga nämnder ska utarbeta rutiner så ☒ att ansvarig chef säkerställer att kontakt alltid tas på första sjukskrivningsdagen.	2009-03-20	2009-12-31	

Kommentar: Idrottsförvaltningen arbetar utifrån principen att medarbetarna ska ha en personlig kontakt med sin närmaste chef senast på tredje sjukfrånvarodagen, vilket innebär att kontakt upprättas flera dagar innan en eventuell sjukskrivning med läkarintyg.

NÄMNDMÅL:

Idrottsförvaltningen ska fortsätta vara en hälsofrämjande arbetsplats

● Uppfylls helt

Idrottsförvaltningen har bildat en hälsogrupp med uppgift att driva det interna hälsoarbetet. Gruppen initierar, ofta i samarbete med hälsoombuden, ett stort antal aktiviteter. Information om det pågående hälsoarbetet har skett genom e-post, intranätet, anslag och förvaltningens personaltidning Bredsidan.

Under året har ett arbete påbörjats för en ny rediplomering genom Korpen Hälsa. I juni anordnades en mycket lyckad aktivitetsdag på Eriksdalsbadet i samband med idrottsnämndens 80-årsjubileum. Under hösten har arbetet med 2010 års lokala aktivitetsplaner påbörjats. Hälsoombuden har därutöver träffats vid ytterligare två tillfällen. Under hösten genomfördes en grundutbildning för nya hälsoombud.

Under hösten har gymlokalen i idrottshallen Klamparhallen i Tekniska nämndhuset rustats upp. Såväl gymlokalen som de ledarledda pass som erbjuds i hallen utnyttjas av många anställda från framför allt de tekniska förvaltningarna och från idrottsförvaltningen.

I stadens medarbetarenkät 2009 ställdes ett antal frågor om hälsa. På en fråga om skattad hälsa, där målet var minst 7,5 på en skala 1-10, var resultatet 7,8 för idrottsförvaltningen. När det gäller fysisk aktivitet var målet att minst 75 procent av de anställda ska motionera en till två gånger i veckan. Resultatet var 75 procent. År 2009 skulle minst 70 procent av de anställda vara rök-/snusfria. Bland idrottsförvaltningens anställda uppgav 75 procent att de är rök-/snusfria. På en fråga slutligen om trivseln på arbetsplatsen blev idrottsförvaltningens medelvärde 8,1 på en skala 1-10, målvärdet var satt till 7,5.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Lokala aktivitetsplaner tas fram av ■ enheterna och följs upp i samband med årsredovisningen	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse
Kommentar: Under en utbildningsdag i september samlades förvaltningens chefer och hälsoombud för att bland annat förbereda sitt arbete med att ta fram lokala aktivitetsplaner för 2010. Dessa ska vara inlämnade senast den 15 januari 2010.			

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:**3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva****KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:****3.1 Budgeten ska vara i balans**

● Uppfylls helt

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott inom driftbudgeten om totalt 16,9 mnkr inklusive kapitalkostnader och före resultatdisposition. Exklusive kapitalkostnader uppgår nettoöverskottet till 9,4 mnkr. Intraprenadens nettounderskott om 0,9 mnkr belastar den ackumulerade resultatfonden från tidigare år. Nettoöverskottet exklusive kapitalkostnader och efter resultatdisposition uppgår till 10,3 mnkr. Överskottet beror på att budgetmedel reserverades på kostnadssidan för att täcka osäkerheten när det gällde årets intäktsutfall. I och med att det inte uppstod något större underskott på intäktssidan behövde dessa reserverade medel inte ianspråkta. Vidare har precisionen i verksamheternas prognosarbete under året inte varit helt tillräcklig, framför allt på kostnadssidan.

Jämfört med 2008 har intäkterna ökat med 13,4 mnkr. Den största delen av ökningen avser sim- och idrottshallarnas entréintäkter.

För kapitalkostnader, avskrivningar och intern ränta, redovisas ett överskott om 7,5 mnkr. Överskottet motsvarar cirka 3 procent av budgeten och är något högre än beräknat i prognoser under året. Överskottet orsakas av förskjutningar inom flera investeringsprojekt jämfört med de beräkningar som låg till grund för budgeten, och ökningen jämfört med prognosen orsakades främst av att vissa inköp av inventarier och maskiner försenades något jämfört med vad som var beräknat.

Nämndens nettoinvesteringsbudget uppgick till 333,8 mnkr. Utfallet för utgifter uppgår i bokslutet till 322,5 mnkr och för inkomster till 15,2 mnkr. Netto uppgår överskottet till 26,5 mnkr jämfört med budget. I prognoser under året har överskottet beräknats till 30-35 mnkr, och omfattande omDispositioner har gjorts för att nämndens investeringsmedel ska användas så effektivt som möjligt. Att överskottet inte blev så stort som prognostiserat förklaras till stor del av att fastighetsombildningsåtgärder inom skolidrottshallarna och byggnation av Skanstullshallen till större del än beräknat hann genomföras under årets sista månader.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet efter ☐ tekniska justeringar (alla nämnder)		100 %	100 %	Årsredovisning 2009
Nämndens budgetföljsamhet före ☒ tekniska justeringar (alla nämnder)	96,6 %	100 %	100 %	Årsredovisning 2009

NÄMNDMÅL:
Budgeten ska vara i balans
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Utfall jämfört med budget

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott om 16,9 mnkr, inklusive kapitalkostnader och före resultatdisposition. Exklusive kapitalkostnader och efter resultatdisposition uppgår överskottet till 10,3 mnkr, fördelat enligt nedanstående tabell.

Tabellen visar reviderad budget, bokslut och avvikelse för intäkter och kostnader per avdelning, redovisning av intraprenadens resultat samt kapitalkostnader.

Mnkr	Kostnader			Intäkter			Netto av- vikelse
	Rev.	Bok-	Av-	Rev.	Bok-	Av-	
	budg.slut 2009	2009	vikelse	budg.slut 2009	2009	vikelse	
Drift	601,5	590,8	10,7	267,8	266,5	-1,3	9,4
Nämnd och förvaltningsledning	4,7	4,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Administrativa avdelningen	16,8	15,9	0,9	0,1	0,2	0,1	1,0
Förvaltningsgemensamt	22,1	19,8	2,3	4,5	5,2	0,7	3,0
Förenings- och beställaravdelningen	72,8	72,8	0,0	3,4	3,8	0,4	0,4
Driftavdelning idrott inne	197,3	196,5	0,8	184,2	182,0	-2,2	-1,4
Driftavdelning idrott ute	169,7	165,5	4,2	53,7	53,1	-0,6	3,6
Planeringsavdelningen	27,9	29,3	-1,4	15,0	15,8	0,8	-0,6
Fastighetsavdelningen inkl. lokaler	30,9	30,9	0,0	6,3	6,4	0,1	0,1
Fastighetsunderhåll	58,7	55,5	3,2	0,0	0,0	0,0	3,2
Projekt Miljömiljarden	0,6	0,0	0,6	0,6	0,0	-0,6	0,0
Kapitalkostnader	220,4	212,9	7,5				7,5
Avskrivningar	115,9	113,4	2,5				2,5
Internränta	104,5	99,5	5,0				5,0
Totalt inkl. kapitalkostnader	821,9	803,7	18,2	267,8	266,5	-1,3	16,9
Resultatdisp. intraprenaden							0,9
Drift exkl. kapitalkostnader och efter resultatdisposition							10,3

Redovisat nettoöverskott har flera orsaker. Intäktsprognoserna och energikostnadsprognoserna inrymmer en viss osäkerhet under hela året. Även i november/december går det inte att förutse t.ex. hur stor sim- och idrottshallarnas försäljning eller hur stora planhyrorna kommer att bli. Detsamma gäller för energikostnaderna som påverkas mycket av väderförhållandena. Detta innebär att budgetmedel måste avsättas på kostnadssidan även i slutet av året för att täcka eventuella avvikelser i prognoserna. Eftersom intäktsprognosen totalt sett stämde ganska väl 2009 behövde dessa reserverade medel inte ianspråkta. En bidragande orsak till nettoöverskottet är att precisionen i verksamheternas prognosarbete under året inte har varit helt tillräcklig. Detta gällde också 2008. Det medför dels ett ökat behov av reserver på olika nivåer inom förvaltningen, dels att vissa enheter/avdelningar trots inköpsbehov redovisar ett budgetöverskott.

Förvaltningen har under 2009 vidtagit åtgärder för att förbättra prognos- och uppföljningsarbetet och därmed öka prognossäkerheten. Detta arbete ska ytterligare intensifieras under 2010. Förbättringsarbetet ska främst inriktas på uppföljning av kostnadssidan. För att öka precisionen i kostnadsprognoserna kommer administrativa avdelningen att se över och utveckla nuvarande arbetssätt, rutiner, rapportering m.m. avseende redovisning och prognosarbete. Vidare ska en integration göras under 2010 mellan förvaltningens lokalbokningssystem Booking och stadens ekonomisystem Agresso, vilket på sikt kommer att underlätta uppföljningen av planhyrorna.

De största överskotten jämfört med budget på kostnadssidan återfinns inom förvaltningsgemensamt, driftavdelning idrott ute och fastighetsunderhåll. I intäktsunderskottet ingår ett underskott jämfört med budget på 3,5 mnkr för simhallarnas entréer, taxor och avgifter/försäljning av tjänster och verksamhet, samt ett underskott för planhyror gällande driftavdelningen idrott ute på 2,3 mnkr. Däremot har förvaltningen haft större intäkter än beräknat för simskoleverksamheten.

Nämnden har inte uppnått alla mål i verksamhetsplan 2009. Nämnden har inte förbrukat delar av det överskott som återfinns inom kostnadsbudgeten för att förbättra målluppfyllelsen eftersom reserverade medel skulle användas för att täcka eventuella underskott på intäktssidan.

I följande text lämnas kommentarer till betydande avvikelser för respektive avdelning.

Administrativa avdelningen

Kostnadsöverskottet beror främst på vakanser under året och intäktsöverskottet beror på högre ränteintäkter än budgeterat.

Förvaltningsgemensamt

Kostnadsöverskottet beror främst på lägre kostnader än budget för IT-utveckling samt ersättning till skolorna för uthyrning av skolgymnastiksal. Intäktsöverskottet beror främst på intäkter från upplagda avbetalningsplaner gällande planhyror.

Driftavdelning idrott inne

I kostnadsöverskottet ingår ett överskott på 0,3 mnkr för e-tjänstprojektet aktivitetsbokning via internet, vilket motsvaras av ett underskott på 0,3 mnkr på intäktsidan. Resterande överskott på kostnadssidan beror till viss del på den osäkerhet som finns vad gäller storleken på kostnaden för timlöner, t.ex. för vikarier i november och december. Under hösten 2009 har en ny simlärarorganisation införts. Den exakta lönekostnadsminskningen för respektive anläggning till följd av förändringen har inte kunnat beräknas i förväg, vilket har ökat osäkerheten i enheternas prognoser.

Utfallet för entréintäkterna blev 3,5 mnkr lägre än budgeterat, vilket är den främsta förklaringen till intäktsunderskottet på 2,2 mnkr. Däremot blev intäkterna för simskoleverksamheten större än beräknat.

Driftavdelning idrott ute

Kostnadsöverskottet på 4,2 mnkr var planerat och beror främst på vakanser under året. Till viss del har vakanserna möjliggjorts av att förvaltningen i enlighet med stadens intentioner tagit emot personer som deltar i olika arbetsmarknadsåtgärder. Underskottet om 0,6 mnkr på intäktsidan beror på lägre planhyror än beräknat.

Planeringsavdelningen

Underskottet på kostnadssidan har uppstått inom friluftsverksamheten och beror till största delen på ökade underhållsåtgärder i befintliga spår i samband med att de nya motionsspåren i Nackareservatet har upprustats inom investeringsplanen.

Fastighetsunderhåll

Budgeten för fastighetsunderhåll uppgick till 58,7 mnkr, vilket är en ökning i förhållande till föregående år med 10,8 mnkr. Ökningen möjliggjordes bland annat genom att nämnden fick ett särskilt anslag om 10,0 mnkr i budgeten. Kostnaderna för underhåll uppgick under året till 55,5 mnkr vilket innebär att ett överskott om 3,2 mnkr redovisas. Överskottet, som motsvarar knappt 5 procent av budgeten, beror på olika faktorer. En orsak är att det felavhjälpande underhållet har minskat, vilket är positivt, en annan är att några av de planerade underhållsprojekten under hösten inte hann genomföras.

Kapitalkostnader

Nämndens kostnader för avskrivningar och intern ränta uppgick till totalt 212,9 mnkr, varav 113,4 mnkr för avskrivningar och 99,5 mnkr för intern ränta. Över-

skottet som uppgår till 7,5 mnkr orsakas huvudsakligen av förskjutningar inom bland annat Stadion, Hagsätra idrottsplats, Hammarbyhöjdens idrottsplats och Nälstabadet jämfört med underlaget till budget. Ökningen av överskottet med 1,5 mnkr jämfört med prognosen förklaras av att vissa inköp av inventarier och maskiner försenades något jämfört med vad som var beräknat.

En specifikation över budgetavvikelse redovisas i *bilaga 1*, fastighetsunderhållet redovisas i *bilaga 3*.

Utfall jämfört med prognoser under året

Driftbudget exkl. kapitalkostnader

I nedanstående tabell redovisas prognoser för kostnader, intäkter, nettokostnader och nettoavvikelser exklusive kapitalkostnader enligt nämndens tertialrapporter och bokslut.

Mnkr	T1	T2	Bokslut
<i>Driftbudget</i>			
Kostnader	602,1	603,4	590,7
Intäkter	266,5	267,8	266,4
Nettokostnad	335,6	335,6	324,3
Nettoavvikelse	-1,9	-1,9	9,4

Kostnadsökningen mellan tertialrapport 1 och 2 beror främst på att en omslutningsförändring på totalt 3,1 mnkr gjordes avseende förvaltningens e-tjänstprojekt. Minskningen av kostnaderna mellan tertialrapporterna och bokslutet förklaras främst av att budgetmedel reserverats på kostnadssidan för att täcka eventuella underskott på intäktssidan. Vad gäller sim- och idrottshallarnas entréintäkter så varierar ökningstakten varje år, och ökningen fördelar sig också olika på årets månader från år till år.

Totalt sett var det inte någon större avvikelse mellan intäktsprognosen i tertialrapport 1 och bokslutet. Däremot finns det variationer sett till enskilda intäktsslag. Jämfört med tertialrapport 1 minskade entréintäkterna med 6,5 mnkr samtidigt som simskoleintäkterna ökade med 1,3 mnkr och övriga intäkter ökade med 2,2 mnkr. Dessutom tillkom intäkter för e-tjänstprojekten på totalt 3,0 mnkr, vilket också förklarar ökningen av intäkterna i tertialrapport 2 jämfört med tertialrapport 1.

Det förbättrade nettoresultatet i bokslutet jämfört med tertialrapport 2 beror främst på att det inte uppstod något underskott på intäktssidan, vilket gjorde att de budgetmedel som reserverats på kostnadssidan inte behövde ianspråkta fullt ut. Dessutom har precisionen i verksamheternas prognosarbete under året inte varit helt

tillräcklig. Detta gäller främst uppföljning av kostnadssidan. Förvaltningens arbete med att förbättra prognossäkerheten kommer, som tidigare nämnts, att fortsätta under 2010.

Kostnads- och intäktsutveckling

I tabellen nedan redovisas kostnads- och intäktsutvecklingen för åren 2008-2009.

Mnkr	Bokslut 2008	Bokslut 2009	För- ändring
Personal	206,1	210,2	4,1
El/va/värme	77,9	85,2	7,3
Hyror	49,1	49,4	0,3
Föreningsstöd	46,7	45,9	-0,8
Fastighetsunderhåll	47,5	55,5	8,0
Övrigt	138,3	144,6	6,3
Kapitalkostnader	192,5	212,9	20,4
Summa kostnader	758,1	803,7	45,6
Taxor, försäljning av verksamhet m.m.	145,6	154,7	9,1
Planhyror	48,9	50,0	1,1
Simskola	13,3	15,7	2,4
Övrigt	45,2	46,0	0,8
Summa intäkter	253,0	266,4	13,4
Netto	505,1	537,3	32,2

Personalkostnaderna har ökat med 4,1 mnkr under 2009 jämfört med 2008. Effekten av årets lönerrevision blev cirka 6,6 mnkr. Vissa förändringar av volymen har skett inom olika verksamheter. Totalt sett har volymminskningen varit ca 2,6 mnkr. De största förändringarna återfinns inom driftavdelningen idrott inne och ute samt inom fastighetsavdelningen. Inom driftavdelningen idrott inne har volymökningen varit cirka 1,7 mnkr, vilket främst beror på utökad verksamhet i Kronobergsbadet och Husbybadet. Inom driftavdelning idrott ute har volymminskningen varit cirka 3,0 mnkr främst beroende på vakanser, och inom fastighetsavdelningen har volymminskningen varit ca 2,0 mnkr till följd av ökad tidskrivning samt vakanser.

Energikostnaderna har ökat med 7,3 mnkr under 2009. Den största förklaringen till detta är prisökningen 2009. Sim- och idrottshallarnas energikostnader har ökat med 13 procent under 2009 vilket överstiger prisökningen. Detta beror främst på att fjärrvärmekostnaderna påverkas mycket av olika väderförhållanden. Under pe-

rioden januari-mars 2009 var temperaturen lägre jämfört med motsvarande period 2008. En stor del av kostnadsökningen för sim- och idrottshallarna motsvaras av sänkta kostnader för driftavdelning idrott ute, där kostnaderna blev lägre till följd av det kalla vädret. Dessutom bidrar den ökade verksamheten i Husbybadet under 2009 till att energikostnaderna har ökat jämfört med 2008, då badet delvis hölls stängt. Vidare har Eriksdalsbadet infört fjärrkyla under året. Resultatet av bland annat ovan nämnda faktorer medför att effekten av gjorda energibesparande åtgärder inte blir tydlig i kostnadsutvecklingen, då dessa åtgärder än så länge inte påverkar kostnaden lika mycket.

Kostnaderna för fastighetsunderhåll har ökat med 8,0 mnkr jämfört med 2008. En ökad satsning på fastighetsunderhåll möjliggjordes bl.a. genom att nämnden fick ett särskilt utökat anslag i budgeten för 2009.

Övriga kostnader har ökat med 6,3 mnkr. Den största ökningen återfinns inom driftavdelningen idrott inne där kostnaderna ökat med 7,5 mnkr. Detta beror främst på ökade kostnader för simkunighets-satsningen och pågående e-tjänstprojekt. Dessutom har övriga kostnader inom Eriksdalsbadet ökat jämfört med 2008.

Kostnaderna för kapitalkostnader har ökat med 20,4 mnkr bland annat på grund av att upprustningen av Af Chapman avslutades i slutet av 2008.

Intäkterna har ökat med 13,4 mnkr totalt. Taxor, försäljning av verksamhet/tjänster har ökat med 9,1 mnkr, där en ökning av entréintäkterna ingår med 9,4 mnkr. Exklusive effekten av prisökningen 2009 (9,7 mnkr) samt en redovisningsåtgärd (2,5 mnkr) i bokslutet 2008 innebär det en volymminskning på ca 2 procent 2009. Detta stämmer väl överens med periodkortsförsäljningen, hel- och halvårskort, exklusive badårskort. Försäljningen har minskat med ungefär 500 kort vilket motsvarar cirka 2 procent. Däremot har försäljningen av badårskort, som inte utgör en lika stor andel av intäkterna, ökat med cirka 11 procent eller ca 600 kort. Intäkterna för simskoleverksamheten har ökat med 2,4 mnkr, vilket delvis beror på prisökningen.

Resultatenheter

Sedan den 1 januari 2002 drivs utomhusanläggningarna i västerort i form av en intraprenad efter konkurrensupphandling 2001. Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska intraprenader överföra nettoresultatet till nästkommande år. Intraprenaden redovisar ett underskott för kostnader och överskott för intäkter. Nettounderskottet uppgår till 0,9 mnkr, och intraprenadens ackumulerade överskott uppgår därmed till 1,0 mnkr som överförs till 2010.

Analys av balansräkning

(tkr)	2008	2009
1 Tillgångar	2 202 019	2 414 359
<i>Anläggningstillgångar</i>	2 165 719	2 373 482
11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 117 831	2 278 362
12 Maskiner och inventarier	47 888	95 120
<i>Omsättningstillgångar</i>	36 300	40 877
15 Kundfordringar	24 037	24 513
16 Diverse kortfristiga fordringar	216	72
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11 797	16 202
19 Kassa och Bank	250	90
2 Skulder och Eget kapital	2 202 019	2 414 359
<i>Eget kapital</i>	2 057 883	2 241 689
20 Eget kapital	2 057 883	2 241 689
<i>Kortfristiga skulder</i>	144 136	172 670
24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut o kunder	8	19
25 Leverantörsskulder	106 968	130 726
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37 160	41 925

Kommentarer till balansräkningen (mnr)

- 11/12 Investeringsutgifterna uppgick till 322,5 mnr och inkomsterna till 15,2 mnr. Avskrivningarna uppgick till 113,4 mnr.
- 15 Kundfordringarna har ökat med 0,5 mnr och uppgår till 24,5 mnr. De externa kundfordringarna har ökat med 2,7 mnr. Ökningen i december är 2,4 mnr, varav 2,2 mnr har förfallit till betalning. Fordringar avseende planhyror har minskat med 1,0 mnr.
- 17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 4,4 mnr och uppgår till 16,2 mnr varav intäkterna har ökat med 1,3 mnr som främst avser e-tjänstprogrammet.
- 20 Eget kapital har ökat med 183,6 mnr. Resultatfonden har minskat med 0,9 mnr och uppgår till 1,0 mnr.
- 25 Leverantörsskulder som har ökat med 23,8 mnr avser främst fakturor för investeringar som har fakturerats i slutet av året samt tvistiga fakturor avseende investeringar och underhåll. Interna leverantörsskulder har minskat med 2,5 mnr och uppgår till 2,9 mnr.

- 29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, som har ökat med 4,8 mnkr och uppgår till 41,9 mnkr, avser främst periodiserade utgifter för underhåll och investering. Förutbetalda intäkter har minskat med 2,0 mnkr vilket avser simhallskort.

Avskrivning av fordringar

Enligt regler för ekonomisk förvaltning har förvaltningen avskrivit fordringar, där ytterligare indrivningsåtgärder inte är möjliga, till ett belopp om 302 710 kr.

Investeringar

Nämndens investeringsutgifter uppgick till totalt 322,5 mnkr, och inkomsterna uppgick till 15,2 mnkr. Nettoinvesteringarna uppgick därmed till 307,3 mnkr. Jämfört med nämndens justerade investeringsbudget för 2009, som uppgick till 333,8 mnkr, innebär bokslutet ett nettoöverskott om 26,5 mnkr. I prognoser under året har förvaltningen redovisat ett beräknat överskott om 30-35 mnkr, dels på grund av förskjutningar inom projekten och dels genom att beslut om ombudgetering av medel från 2008 fattades först i april 2009. I tertialrapporter under året har förvaltningen föreslagit att det beräknade överskottet skulle reserveras för överföring till 2010 för att täcka utgifter inom projekt som har förskjutits.

I samband med beslut om verksamhetsplanen för 2010 begärde nämnden utökad budget 2010 med 35,0 mnkr, vilket motsvarade det beräknade nettoöverskottet. Att överskottet minskade med cirka 8,5 mnkr jämfört med prognosen i november förklaras till stor del av att främst fastighetsombildningsåtgärder inom skolidrottshallarna och byggnation av Skanstullshallen till större del än beräknat hann genomföras under årets sista månader. Att dessa utgifter tidigarelades till 2009 medför minskad belastning på budgeten 2010, men även om överskottet blev mindre än förväntat är det av stor vikt att resterande medel överförs till 2010 för att planerade projekt ska kunna genomföras.

Under året har nämndens investeringsbudget förändrats enligt beslut i kommunstyrelsen. I budget 2009 uppgick nämndens nettoinvesteringsbudget till 300,0 mnkr. Enligt beslut i kommunstyrelsen i april ombudgeterades 34,8 mnkr. I samband med beslut om tertialrapport 1 utökades budgeten för utgifter och inkomster med 10,8 mnkr och i samband med beslut om tertialrapport 2 överfördes 1,0 mnkr till Skarpnäcks stadsdelsnämnd. Efter justeringarna uppgår budgeten för utgifter till 349,1 mnkr och för inkomster till 15,3 mnkr.

Sammanställning reviderad verksamhetsplan, bokslut och avvikelse

Reviderad verksamhetsplan	VP 2009	Omdisponeringar	Reviderad VP 2009	Bokslut 2009	Avvikelse jmf med reviderad VP
Utgifter					
Af Chapman	1,0	-0,3	0,7	0,5	0,2
Exploateringsprojekt	22,0	-3,5	18,5	19,1	-0,6
Ridanläggningar	35,8	0,8	36,6	35,6	1,0
Skolidrottshallar	22,0	7,2	29,2	33,3	-4,1
Idrottshallar	27,4	-7,5	19,9	23,1	-3,2
Badanläggningar	45,8	6,7	52,5	53,7	-1,2
Idrottsplatser	107,8	-27,0	80,8	83,5	-2,7
Energibesparande åtgärder	20,0	0,0	20,0	16,0	4,0
Tillgänglighetsåtgärder	0,0	10,0	10,0	10,1	-0,1
Övriga anläggningar	5,5	7,7	13,2	15,9	-2,7
Inventarier, maskiner, mindre åtg.	10,5	23,8	34,3	31,7	2,6
Ofördelat anslag	40,5	-7,1	33,4	0,0	33,4
Summa utgifter	338,3	10,8	349,1	322,5	26,6
Inkomster					
Inventarier, maskiner, mindre åtg.	0,0	0,6	0,6	0,5	-0,1
Idrottsplatser	4,5	0,2	4,7	4,5	-0,2
Tillgänglighetsåtgärder	0,0	10,0	10,0	10,2	0,2
Summa inkomster	4,5	10,8	15,3	15,2	-0,1
Summa investeringar	333,8	0,0	333,8	307,3	26,5

I tabellen redovisas en jämförelse mellan reviderad verksamhetsplan per anläggningskategori och bokförda utgifter och inkomster. Den reviderade verksamhetsplanen utgörs av budget enligt ursprunglig verksamhetsplan, inklusive beslutade budgetjusteringar, samt de omdisponeringar som har gjorts under året, inklusive begärd omslutningsökning med 10,8 mnkr.

Nämndens bokförda investeringsutgifter uppgick till totalt 322,5 mnkr, varav 15,2 mnkr täcks genom inkomster. Större projekt som har pågått under året är ett nytt ridhus inom Åkeshovs ridanläggning, nytt stall inom Enskede ridanläggning, fastighetsombildningsåtgärder och fortsatt upprustning av skolidrottshallarna, byggnation av Skanstullshallen, ombyggnad av Tensta sim- och idrottshall, upp-

rustning av Stadion och Nälstabadet, uppgradering av friidrottsanläggningen på Spånga idrottsplats, upprustning av motionsspår i Nackareservatet och energibesparande åtgärder. Under året har konstgräsplaner färdigställts på Älvsjö idrottsplats och bollplanerna Långbro, Elinsborg och Bellevue. Utbytet av resultattavlan på Stadion fick senareläggas, liksom planerad byggnation av en ny garage- och förrådsbyggnad samt upprustning av kylanläggningen på Östermalms idrottsplats.

Tillgänglighetsåtgärder om 10,1 mnkr har genomförts inom trafik- och renhållningsnämndens budget, och en utökad satsning på utbyte av idrottsinventarier och maskiner samt säkerhetsåtgärder i främst sim- och idrottshallarna möjliggjordes genom omdisponering från andra projekt.

Av bokförda inkomster om totalt 15,2 mnkr avser 10,2 mnkr ersättning från trafik- och renhållningsnämnden för tillgänglighetsåtgärder. Av övriga inkomster om 5,0 mnkr avser 4,8 mnkr bidrag från Stockholms idrottsförbund inom Idrottslyftet för Elinsborgs bollplan, Älvsjö idrottsplats, Sättra bollplan, Hässelby idrottsplats samt kulanläggning vid Hässelby Gård. Resterande 0,2 mnkr avser statsbidrag för tidigare inköpta miljöbilar.

En specifikation av samtliga genomförda investeringar med kommentarer till större projekt redovisas i *bilaga 2*.

Fördelning av investeringar ur ett jämställdhetsperspektiv

Av dem som nyttjar nämndens idrottsanläggningar är 40 procent kvinnor och 60 procent män. Nämnden har dock ett uppdrag att se till att minst hälften av nämndens nyinvesteringar gynnar flickors och kvinnors idrottande. Ett sätt att mäta att resurserna fördelas jämlikt till båda könen är att beräkna hur genomförda nyinvesteringar fördelas på idrotter som i olika utsträckning utövas av män respektive kvinnor. Beräkningen grundar sig på statistik som har tagits fram av förvaltningens forskningsenhet och har redovisats på samma sätt sedan många år tillbaka. Om beräkningsmodellen används på genomförda nyinvesteringar under 2009 så fördelas satsningarna jämnt med 50 procent till män respektive kvinnor. En bidragande faktor till fördelningen är, förutom att relativt stora satsningar har gjorts inom ridanläggningarna, att en förhållandevis stor andel av de nyinvesteringar som har genomförts under året kan räknas som könsneutrala. Som neutrala investeringar räknas bland annat tillgänglighetsåtgärder, energibesparande åtgärder och de fastighetsombildningsåtgärder som har gjorts inom skolidrottshallarna.

Värdeöverföring

Värdeöverföring av anläggningstillgångar medför ingen investeringsutgift, utan endast en förändring av nämndens anläggningstillgångar. Under året har värdeöverföring om 13,9 mnkr gjorts från trafik- och renhållningsnämnden avseende genomförda tillgänglighetsåtgärder inom idrottsanläggningarna under 2007 och 2008.

Ombudgeteringar

I samband med beslut om verksamhetsplanen för 2010 begärde nämnden utökad budget 2010 med 35,0 mnkr, vilket motsvarade det beräknade nettoöverskottet. I bokslutet uppgår det redovisade nettoöverskottet till 26,5 mnkr, vilket innebär att beloppet kan revideras. Begäran om ombudgetering av investeringar kommer att behandlas i samband med att kommunstyrelsen fastställer nämndernas verksamhetsplaner för 2010.

Övrigt

I *bilaga 10* bifogas de blanketter som lämnas till stadsledningskontoret. Blanketterna visar uppföljning av drift- och investeringsprojekt m.m. Bokslutet för 2009 (budgetavräkning, balansräkning och resultaträkning) finns i *bilaga 8*. Centrala nyckeltal redovisas i *bilaga 4*. Förvaltningens arbete med intern kontroll redovisas i *bilaga 6*. Anmälan av delegationsbeslut för 2009 redovisas i *bilaga 7* och nämndens verksamhet under året i *bilaga 9*.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

● Uppfylls helt

Merparten av idrottsnämndens aktiviteter under detta mål har genomförts, eller är på god väg. Idrottsförvaltningen deltog i kvalitetsutmärkelsen. En långsiktig energiplan har antagits av nämnden och investeringar har skett för fortsatt energieffektivisering av nämndens anläggningar. En tioårig underhållsplan för nämndens fastigheter ska tas fram under 2010. Ett arbete pågår för att se hur idrottsföreningar kan stärka sin ekonomi.

Föreningar och andra brukare har goda möjligheter att framföra synpunkter och förslag på nämndens verksamhet. Det sker genom föreningsträffar och genom förvaltningens synpunktshantering. Brukarråd är knutna till flera av nämndens anläggningar, även om det finns svårigheter framför allt vid sim- och idrotthalarna att få till fungerande råd.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att effektivisera administrativa rutiner och processer. Flera projekt har pågått under året för att utveckla de lokala verksamhetssystemen för att minimera manuella rutiner, och därmed sänka kostnaden för administration på sikt, samt för att ge förbättrad service till kunderna. Under 2009 påbörjades projektet Aktivitetsbokning via internet och ett arbete startades för att integrera förvaltningens verksamhetssystem för lokalbokning, båtplatser m.m., Booking, med stadens ekonomisystem Agresso.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<ul style="list-style-type: none"> Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder) 	7,1 %	7,2 %	tas fram 2009	2009
<ul style="list-style-type: none"> Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder) 	1 st.	0 st.	45 st.	2009

Kommentar: Första idrottsplats deltog i tävlingen av 2009 års kvalitetsutmärkelse.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Förbättra samarbetet med kommuner i regionen om nya anläggningar 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Idrottsnämnden ska genomföra energieffektiviseringar i fastighetsbeståndet 	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar: Förvaltningen har fortsatt sitt samarbete med kommuner i regionen om nya anläggningar. Förvaltningen har även samarbetat i andra interkommunala frågor under verksamhetsåret såsom skytte och motorsport samt även genomfört seminarier.

Kommentar:

Förvaltningen har investerat i effektivare hallbelysning, effektivare reglering av befintliga belysningar genom att installera skymningsrelän, rörelsedetektorer, tidur och reglering av ljusnivåer. Sex idrottshallar har fått en mer energieffektiv belysning. Rörelsedetektorer och skymningsrelän finns utplacerade i lokaler och på fasader vid ett femtontal idrottsplatser, likaså vid ett femtontal bollplaner samt i tjugo idrottshallar och bad. I två hallar testas framtidens ljuskälla, LED-belysning, i serviceutrymmen, omklädningsrum och ingångshall. Vid en asfalterad basketbollplan utomhus prövas en strålkastarbelysning med LED som ljuskälla.

Vid fyra anläggningar har klimatskalet förbättrats genom att förbättra isoleringen av tak.

Samtliga anläggningar där krav ställs på energideklaration, fyrtio stycken, har genomgått en sådan. Arbetet går nu vidare med att genomföra de förslag som framkommit i dessa analyser.

Vid ett möte med representanter för de föreningar som är engagerade i föreningsdrift av anläggningar informerade förvaltningen om stadens krav på minskad energiförbrukning.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Utarbeta en plan för hur idrottsföreningarna kan stärka sina egna intäkter</p> <p>Kommentar: Kommunfullmäktige har gett idrottsnämnden i uppdrag att vidta åtgärder för att stärka föreningarnas ekonomi. Exempel på sådana åtgärder är ökade serveringsmöjligheter, reklamrätt på anläggningar och ekonomiskt stöd till föreningar som tar driftansvar för anläggningar. Frågan om serveringar kommer att redovisas för nämnden under våren 2010.</p>	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse
<p>Utarbeta en plan för sänkta energikostnader och ökad användning av klimatneutrala energikällor</p> <p>Kommentar: I början av 2009 antog idrottsnämnden en energiplan för perioden 2009-2019. Syftet med planen är att, i ett längre perspektiv, minska den påverkan på miljön som blir följden av idrottsförvaltningens användning av energi. Det handlar om att ställa om energiförsörjningen från källor med höga koldioxidutsläpp till mer hållbara källor samt att minska energibehovet vid olika typer av idrottsanläggningar.</p> <p>En anslutningsplan har upprättats för installation av fjärrvärme. Den har inneburit att under 2009 har sex gaspannor och nio oljepannor ersatts med fjärrvärmecentraler eller, i några fall, bergvärmepumpar. Ett bassängbad har kompletterats med en solvärmeanläggning.</p>	2008-01-01	2010-12-31	
<p>Utarbeta en plan för underhållsbehovet av nämndens anläggningar</p> <p>Kommentar: Förvaltningen har under 2009 påbörjat arbetet med att ta fram en tioårig underhållsplan för nämndens fastigheter. Ett förslag beräknas kunna redovisas för nämnden vid halvårsskiftet 2010. I ärendet kommer förvaltningen att förtydliga den nivå som är nödvändig för att undvika kapitalförstöring av nämndens fastigheter, som idag är värderade till ca 6 mdkr.</p>	2009-01-01	2009-12-31	Avvikelse

NÄMNDMÅL:

Administrationens verksamhet ska präglas av god service

- Uppfylls helt

Den enkät som genomfördes våren 2009 indikerar att flertalet mottagare av administrativa avdelningens service i huvudsak anser att de får den hjälp och det stöd de efterfrågar. Förslag till förbättringar framkom och detta har avdelningen tagit fasta på i sitt fortsatta utvecklingsarbete. Idrottsnämnden har ett omfattande arkiv och den aviserade översynen av arkivhanteringen inom förvaltningen har genomförts.

Förvaltningen har under året arbetat fram en etisk policy, som kommer att implementeras i verksamheterna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Genomföra en undersökning om hur ☒ förvaltningens övriga anställda uppfattar administrativa avdelningens service	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: I syfte att utveckla och effektivisera administrativa avdelningens rutiner och arbetssätt har en enkät genomförts, riktad till berörda delar av förvaltningens övriga anställda. Frågorna rörde framför allt tillgänglighet, bemötande och behov av utbildning/information. Responsen var övervägande positiv och de synpunkter som framfördes använder avdelningen för att vidareutveckla sitt arbete.			
☒ Översyn av förvaltningens arkivhantering, ☒ främst den digitala informationen	2009-01-01	2009-12-31	
Kommentar: Förvaltningen har under året sett över arkivhanteringen. Stadsarkivet har beslutat om gallringstider och en dokumenthanteringsplan som även omfattar digitala dokument har utarbetats. Idrottsnämndens protokoll och handlingar finns inför varje sammanträde på stadens hemsida www.insyn.stockholm.se .			

NÄMNDMÅL:

Brukarnas delaktighet ska öka och deras synpunkter ska hanteras snabbt och effektivt

Uppfylls inte

Anläggningsråd är nu en inarbetad del av verksamheten vid många anläggningar. I flera fall har det dock visat sig svårt att etablera ett systematiskt samarbete med föreningslivet. Detta gäller framför allt för sim- och idrottshallarna.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Antal genomförda möten med ☐ anläggningsråden	36 st.	80 st.	2009
Kommentar: Målet har inte nåtts under året. Det är beräknat utifrån två rådstillfällen på 40 anläggningar per år. Flera av dessa anläggningar har inga fungerande anläggningsråd. Det beror framför allt på att vissa föreningar inte vill eller klarar av att etablera rutiner för detta. En del anläggningar har också speciella förutsättningar för kontakter med föreningarna. De har ändå upprättat ett bra samarbete. Förvaltningen ska göra en särskild granskning av anläggningsråden för att öka antalet samt föreslå ett nytt målvärde till kommande år.			

Synpunkter och klagomål

Förvaltningen har tillsatt en arbetsgrupp som påbörjat en översyn av rutinerna för att ta emot och följa upp synpunkter och klagomål. Förvaltningen räknar med att under 2010 kunna redovisa förslag till nya rutiner. Under 2009 har 535 synpunkter och klagomål registrerats. Detta är en minskning med 35 procent jämfört med året innan. Synpunkterna har fördelat sig på följande huvudområden:

Verksamhetsfrågor 26 %

Skötsel av anläggningar 40 %

Städning 8 %

Hälso-/säkerhetsfrågor 8 %

Information 9 %

Bemötande 5 %

Kostnader/betalning 4 %

Övrigt

Diskriminering

Idrottsförvaltningen har under 2009 inte haft något diskrimineringsärende.

Jämställdhets- och mångfaldsplan

Jämställdhetsgruppen har arbetat utifrån förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan samt Jämixresultatet. Samtliga chefer med personalansvar har uppmanats att gå igenom planen på sina APT-möten. Idrottsförvaltningen har utvecklat kontakter med Södertörns Högskola med fokus på jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Två av förvaltningens kvinnliga medarbetare genomgår ett karriärutvecklingsprogram inom ramen för den så kallade TN-akademin. Rutiner för att erbjuda samtliga medarbetare som slutar ett avgångssamtal är införda. De mål som rör arbetsmiljön följs upp genom stadens medarbetarenkät, medarbetarsamtal och arbetsmiljöronder.

Bilagor

- Bilaga 1 Specifikation driftbudget
- Bilaga 2 Kommentarer investeringsprojekt
- Bilaga 2 Specifikation investeringar
- Bilaga 3 Fastighetsunderhåll

- Bilaga 4 Centrala nyckeltal IDN_VB2009
- Bilaga 5 Personalredovisning
- Bilaga 6 Intern kontroll
- Bilaga 7 Anmälan av delegationsbeslut
- Bilaga 8 Bokslut uh018a
- Bilaga 9 Idrottsnämndens arbete
- Bilaga 10 SLK blanketter vb09idn